

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πρώτος

Συνδρομή ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

7 Μαρτίου 1876

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ

Ἑρμηνευθεῖσα ὑπὸ Α. Σ. Βυζαντίου.

Συνήχεια καὶ τέλος· ἰδί σελ. 129.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Ὁ Θάνατος.

Ἐρ.—Θὰ ἀποθάνῃς μίαν ἡμέραν. Τὸ γνωρίζεις, σκέπτεσαι περὶ τούτου ἐνίοτε;

Ἀπ.—Τὸ γνωρίζω· ἀλλὰ δὲν πτοοῦμαι παντάπασι.

Ἐρ.—Διατί;

Ἀπ.—Διότι, κατὰ φυσικὸν νόμον, πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἔχει ἀρχὴν, μέσον καὶ τέλος, τουτέστι γέννησιν, αὐξήσιν καὶ μαρασμὸν, ὅστις κατὰλήγει εἰς τὸν θάνατον.

Ἐρ.—Ἄλλ' ἐνίοτε ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἐν πλήρει ζωῇ, ἔνεκα νόσου, ἢ τυχαίου συμβάντος. Διατί;

Ἀπ.—Διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν τηροῦσι τοὺς μεγάλους νόμους τῆς φύσεως ἐξ ἀμαθείας ἢ ἀμελείας· ἐνίοτε δὲ τυφλοῦνται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ φονεύουσιν ἀλλήλους, ἀντὶ νὰ παρέλθωσι χεῖρα βοηθείας ὁ μὲν πρὸς τὸν δέ.

Ἐρ.—Πῶς ἡ ἀγνοία, ἢ ἡ ὀλιγωρία τῶν νόμων τῆς φύσεως δύναται νὰ παράγῃ τόσους πρόωρους θανάτους;

Ἀπ.—Ἐκ τῆς ἀγνοίας ἢ τῆς ἀμελείας τῶν νόμων τῆς ὑγιεινῆς, ἐγχωρίου τε καὶ διεθνούς, προέρχονται αἱ ἐπιδημίαι, αἵτινες δεκατίζουσι συχναὶς τοὺς λαούς. Ἡ περὶ τὴν τροφήν καὶ πᾶσα ἄλλη κατάχρησις εἶναι πολλάκις ἐπιβλαβέσταται, καὶ φέρουσιν εἰς πρόωρον θάνατον, ἢ εἰς πρόωρον γῆρας.

Ἐρ.—Εἶπες ὅτι δὲν φοβεῖσαι τὸν θάνατον, διότι τὸν θεωρεῖς ἀναπόφευκτον. Ἡ ἀφοβία σου δὲν ἔχει καὶ ἄλλον λόγον;

Ἀπ.—Βεβαίως. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι ἀνεπανόρθωτος ὄλεθρος, ἀλλὰ μετὰβασίς ἀπὸ προσκαιρίου εἰς αἰώνιον ζωὴν.

Ἐρ.—Πῶς ἡξεῦρες τοῦτο;

Ἀπ.—Μᾶς τὸ διδάσκει ἡ ἱερὰ ἡμῶν θρησκεία· ὑπῆρξε δὲ καὶ ἐκπαλαὶ ἡ ὁρμέμφυτος γνώμη πάντων τῶν λαῶν.

Ἐρ.—Ποῖον εἶναι τὸ περὶ τούτου γενικὸν φρόνημα;

Ἀπ.—Σχεδὸν πάντες οἱ λαοὶ τῆς ἀρχαϊό-

τητος καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγριοι τοῦ νῦν αἰῶνος δὲν πιστεύουσιν ὅτι διὰ τοῦ θανάτου μηδενίζεται ἡ ὑπαρξίς. Μόνον τὸ γήινον αὐτῆς μέρος ἐπιστρέφει εἰς τὴν γῆν· τὸ δὲ αἶλλον, τὸ καλούμενον ψυχὴ, εἶναι ἀδιάφθορον καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ. Ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ ζωῇ ἡ ψυχὴ εἶναι εὐτυχὴς ἢ δυστυχὴς, ἐὰν ἡ ἐπὶ γῆς ὑπαρξίς ὑπῆρξεν ἀγαθὴ ἢ κακὴ.

Ἐρ.—Παραδέχεται τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο δόγμα ἡ φιλοσοφία;

Ἀπ.—Οἱ μέγιστοι φιλόσοφοι ἐβεβαίωσαν τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ὁ Σωκράτης ἀπέθανεν ἐν θαυμασίᾳ γαλήνῃ ἐπὶ τῇ πεποιθήσει ὅτι διὰ τοῦ θανάτου τῷ ἡνίογοντο αἱ πύλαι αἰωνίου ζωῆς, καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς συνδιαλεγόμενος μετὰ τῶν μαθητῶν του περὶ ἀθανασίας ψυχῆς. Ἡ πίστις αὕτη εἶναι κεχαρχγμένη ἀνεξιτήλοις γράμμασιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν· αὕτη δὲ πληροῖ τρόμον τὸν ἄδικον ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου, καὶ γλυκαίνει τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ ἐναρέτου.

Ἐρ.—Πρέπει νὰ ἐπιθυμῇ τις τὸν θάνατον;

Ἀπ.—Ὅχι· πρέπει νὰ προσπαθῇ τις νὰ ζῇ ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον χρόνον, ὅπως φανῇ ὠφέλιμος εἰς τὴν Πατρίδα του, ἀνταμείβων ἃς ἔλαβε παρ' αὐτῆς εὐεργεσίας. Ὁ Ἑλληὴν ὅστις θυσιάζει ἀλόγως τὴν ζωὴν του, πρὶν ἀναθρέψῃ τέκνα καὶ ἐκπληρώσῃ τὰ κοινωνικά του καθήκοντα, εἶναι ἄξιος πάσης μομφῆς.

Ἐρ.—Ἐὰν λοιπὸν σοὶ ἀντιτίθετο ἐπικίνδυνος ἀποστολὴ, θὰ τὴν ἡρνεῖσο, διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου;

Ἀπ.—Ὅχι, διότι τοῦτο θὰ ἦτον ἀνανδρία· ἡ δὲ ζωὴ, ὅσον καὶ ἂν ᾔῃ πολὺ τιμωρ, δὲν πρέπει νὰ σώζηται ἀντὶ τῆς αὐτῆς θυσίας. Ὅταν ἐπιτάσσῃ τὸ καθῆκον, δι' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει νὰ διστάζῃ ὁ ἄξιος τοῦ ὀνόματος Ἑλλήν. Ἐὰν κινδυνεύωσιν ἀδελφοί μας, ἐὰν ὁ ἄρχων ἐμπιστεύεται ἡμῖν τὴν φρουρήσιν ἐπικινδύνου θέσεως, τὸ καθῆκον εἶναι ἀπόλυτον· πρέπει νὰ βοηθῶμεν τοὺς ἀδελφούς μας καὶ νὰ φυλάξωμεν τὴν θέσιν, χωρὶς νὰ ἐξετάσωμεν τί γενήσεται.

Ἐρ.—Οὐδόλως λοιπὸν μεριμνᾷς περὶ τοῦ θανάτου;

Ἀπ.—Οὐδόλως. Ὁ πολίτης πρέπει νὰ ᾔῃ πάντοτε ἑτοιμὸς πρὸς θάνατον καὶ συγχρόνως

νά ἐργάζεται, ὡς ἐὰν ἐμελλε νά ᾔναι μακροβιώτατος.

Ἐρ.—Ἡ ἀπόκρισίς σου φαίνεται ἀντιφατική. Ἐξηγήθητι.

Ἀπ.—Εἰναι τις ἔτοιμος πρὸς θάνατον, ἐὰν δὲν ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς συνειδήσεως διὰ κακὴν τινα πράξιν, ἀλλὰ σπεύδει πάντοτε νὰ διορθῇ τὰ σφάλματα, δι' ὧν ἠδίκησε τοὺς ὁμοίους του, ἢ τὴν πατρίδα, διότι εἰξεύρομεν ὅτι εἶναι λίαν ὀδυνηραὶ αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ὑπέπεσεν εἰς τοιαῦτα σφάλματα. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ ἐργάζεται τις συγχρόνως πρὸς ὄφελος τῆς οἰκογενείας του ἢ τῶν συμπατριωτῶν του, μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ζήσεως καὶ ἐπιμελείας.

Ἐρ.—Πῶς δύναται τις νὰ μὴ καταληφθῇ ἐξ ἐφόδου ὑπὸ τοῦ θανάτου, τουτέστι νὰ ᾔναι πάντοτε ἔτοιμος πρὸς θάνατον;

Ἀπ.—Διὰ τοῦ καθημερινοῦ ἐλέγχου τῶν πράξεων του. Τὴν πρωΐαν, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργον του, καὶ τὴν ἑσπέραν, πρὶν κατακλιθῇ, ἀνερευνᾷ τὴν συνείδησίν του, ἀνακαλύπτει τὰ σφάλματα ὅσα τυχόν ἔπραξε, τὰς πλάνας, εἰς αἷς ἐξώκειλε, τὰς ἀδικίας, ὧν ἐγένετο πρόξενος, καὶ ἀποφασίζει τὰ μὲν νὰ ἀποφύγῃ εἰς τὸ ἐξῆς, τὰ δὲ νὰ θεραπεύσῃ καθ' οἷονδῆποτε τρόπον.

Πόρισμα.

Τί πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ καθ' ἑκάστην ὁ νέος Ἕλληνας.

Ἀποφασίζω ἐκουσίως νὰ ἐργασθῶ ἀνεκδότως ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος. Θὰ ἀποσκορακίσω πᾶν αἶσθημα μίσους ἢ φθόνου πρὸς τοὺς συμπατριώτας μου, οὓς ἀγαπῶ ὡς ἀδελφοὺς, οἷοιδήποτε καὶ ἂν ᾧσι, κατὰ τὴν περιουσίαν, κατὰ τὰ πλεονεκτήματα, κατὰ τὰς ἀρετάς, κατὰ τὰς δοξασίας, διότι εἶναι, ὡς καὶ ἐγώ, τέκνα τῆς Πατρίδος καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐζωίαν καὶ τὴν πρόοδον αὐτῆς.

Ἐὰν μὲ διαφύγῃ βίαιόν τι κίνημα ἢ σφοδρὸς λόγος, ἐὰν γίνω αἷτιος ἀδικίας τινὸς οἷαςδῆποτε, θὰ προσπαθῶ ὅλαις δυνάμεσιν νὰ τύχω συγγνώμης διὰ τὴν παρεκτροπὴν μου, ἢ νὰ ἐπανορθώσω τὴν ἀδικίαν μου.

Θὰ ἐργασθῶ μετὰ ζήλου καὶ ἀσμένως ἐκτελῶν τὸ καθήκον μου, καὶ εἰ δυνατόν καὶ πέραν τούτου, ὅπως αὐξήσω ὡς οἷόν τε τὸν πλοῦτον τῆς Πατρίδος.

Θὰ ὑπακούω εἰς τοὺς γονεῖς μου, εἰς τοὺς διδασκάλους μου, εἰς τοὺς ἀρχηγούς μου, εἰς τοὺς ἄρχοντας, οὐχὶ διὰ τὸν φόβον τῶν ποινῶν, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς κακοὺς υἱοὺς, τοὺς κακοὺς στρατιώτας, τοὺς κακοὺς πολίτας, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον ἐξ ἀγάπης πρὸς τοὺς ὁμοίους μου καὶ ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν Πατρίδα, ἡν ἐκπροσωποῦσι.

Θὰ σέβωμαι πάντοτε τὰς γυναῖκας, διάγων μετ' αὐτῶν, ὡς ἐὰν ᾔσαν μητέρες καὶ ἀδελφαί μου.

Θὰ ἐργασθῶ ἀπαύστως πρὸς αὐξήσιν τῶν γνώσεών μου καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φυσικῶν χαρισμάτων μου, ἀσκούμενος ἐν ἐπιστήμῃ, ἀρετῇ καὶ δυνάμει, ὅπως κατὰστῶ ὡς οἷόν τε χρησιμώτερος εἰς τὴν Πατρίδα καὶ προαγάγῃ αὐτήν, τὸ ἐπ' ἐμοί, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ προορισμοῦ τῆς.

Οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν θὰ νομίσω περιφρονητέαν, οὐδὲ φόβος τις θὰ μὲ ἀποτρέψῃ, ἐὰν πρόκειται περὶ τοῦ δημοσίου καλοῦ, ἢ ἐὰν κελεύῃ ὁ νόμος, ἢ ἐὰν οἱ ἀδελφοί μου ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς βοήθειάς μου. Ἐκεῖνος, ὃν ἐδελυρὸς ἐγωῖσμός, ἢ ποταπὸς φόβος ἐμποδίζει νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντά του, διάγει βίον ἄθλιον καὶ ἄτιμον. Εἶναι μυριάκις προτιμότερον νὰ ἐκτεθῇ τις εἰς ἔντιμον θάνατον, εὐλογούμενος ὑπὸ τῶν συγχρόνων καὶ μακαριζόμενος ὑπὸ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν.

Γένοιτο !

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνέχεια τοῦ σελ. 131.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΚΑΤΗ
Τὸ ἦπαρ.

Ἄς ἀφήσωμεν τὴν πρὸς στιγμὴν τὸν ἐντερικὸν σωλῆνά μας, καὶ ἄς ἐμιλήσωμεν ὀλίγον περὶ τοῦ ἦπατος, τὸ ὁποῖον κατασκευάζει τὴν χολήν, καὶ ἐν πρώτοις περὶ τῆς θέσεώς του.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σώματός μας διακρίνεται εἰς δύο μεγάλα χωρίσματα, ἢ πατώματα οὕτως εἰπεῖν, τοποθετημένα τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τὸ στῆθος καὶ τὴν κοιλίαν. Ἐκαστον ἐξ αὐτῶν εἶνε ὅλως διόλου διάφορον τοῦ ἄλλου, καὶ ἔχει κατοίκους ἰδιαιτέρους. Εἰς τὸ πρῶτον κατοικεῖ ἡ καρδιά καὶ οἱ πνεύμονες, τῶν ὁποίων ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν ἰδεῖ τὴν ἐργασίαν· εἰς τὸ δεῦτερον διαμένει ὁ στόμαχος, τὰ ἔντερα, καὶ ὅ,τι ἐργάζεται μαζὺ τῶν διὰ τὴν χώνευσιν. Χωρίζονται δὲ τὰ δύο αὐτὰ μέρη δι' ἐνὸς πατώματος, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ πλάτος τοῦ σώματός μας, ἀποτελεῖται ἀπὸ μὴν τινα λεπτὸν καὶ τεντωμένον ὡς ὕφασμα, καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας **διάφραγμα**. Νομίζω περιττὸν νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὴν λέξιν, διότι τὴν ἐννοεῖς, μὲ φαίνεται, κάλλιστα.

Τὸ ἦπαρ λοιπὸν, περὶ τοῦ ὁποίου σήμερον ὁ λόγος, κρέμαται ἀπὸ τὸ διάφραγμα αὐτὸ ἐντὸς τῆς κοιλίας. Εἶνε δὲ ἀρκετὰ χονδρὸν ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον κατέχει μόνον τοῦ ὅλον τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ κάτω πατώματος, ἀπὸ ἐπάνω μέχρι τοῦ μέρους ὅπου τελειώνουν αἱ μικραὶ ἐκεῖναι πλευраὶ μας, αἵτινες προστατεύουσι τὴν κοιλίαν καὶ ὀνομάζονται **μαλακαὶ πλευραὶ**.

Ὅσον ὅμως χονδρὸν καὶ ἂν ᾔνε τὸ ἦπαρ,

ἀπὸ ἐν μόνον μικρότατον μέρος του κρατεῖται ἀπὸ τὸ διάφραγμα, καὶ διὰ τοῦτο σαλεύει καὶ ταλαντεύεται ἐντὸς μας, ὀλίγον μόλις ἂν κινήσωμεν. Δι' αὐτὸ δὲ ἐν μέρει εἶνε δυσάρεστον νὰ κοιμώμεθα πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος, ὅταν μάλιστα φάγωμεν πολὺ, διότι τοιοῦτοτρόπως τὸ ἦπαρ πίπτει ἐπάνω εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὸν θάρνυει φοβερά.

Τὸ ἦπαρ ἔχει χρῶμα κόκκινον πολὺ βαθύ. Εἶνε σωρὸς κόκκων πολὺ μικρῶν καὶ σφικτὰ συνδεδεμένων πρὸς ἀλλήλους· ἐντὸς δὲ ἐκάστου κόκκου ὑπάρχει ἐν μικρὸν κύτταρον ἢ κυψέλη, ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται μυστηριωδῶς ἐργασία σπουδαιοτάτη δι' ἡμᾶς. Ἡ ἐργασία αὕτη φαίνεται πολὺ ἀπλῇ, ἀλλὰ κανεὶς ἀκόμη δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν ἐξηγήσῃ. Ὅπωςδῆποτε ὅμως, τὸ πρᾶγμα εἶνε ἄξιον μεγάλης προσοχῆς, καὶ διὰ τὴν ἐννοήσιν καλὰ περὶ τίνος πρόκειται, πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν ὀλίγον εἰς ὅσα ἔμαθες μέχρι τοῦδε.

Ἐνθυμεῖσαι, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον τρώγομεν, εἶνε νὰ προμηθεύωμεν εἰς τὸ αἷμά μας τὰ μέσα, ὅπως ἔχη πάντοτε τὰ ὑλικάκια του γεμάτα καὶ μοιράζῃ τὰ ἀναγκαζοῦντα εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ διαφόρους τεχνίτας, οἵτινες ἐργάζονται εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματός μας. Ἀφοῦ δὲ τὸ πρᾶγμα ἔχη οὕτω, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ τις πῶς καὶ διατὶ αὐξάνομεν· δυσκολώτερον μάλιστα θὰ ᾔτο νὰ ἐξηγηθῇ, διατὶ δὲν αὐξάνομεν περισσότερον.

Ὑπολόγισε, ἀληθῶς, διὰ μίαν στιγμὴν τί ἔφαγες εἰς ἐν ἔτος. Φαντάσου σωρευμένα ἐπὶ μιᾶς τραπέζης ὅλα τὰ τεμάχια τοῦ ἄρτου, μικρὰ καὶ μεγάλα, τὰ ὁποῖα ἔφαγες, ὅλον τὸ κρέας, τὰ ὕσπρια, τοὺς καρπούς, τὰ γλυκύσματα καὶ τὰ λοιπὰ· βάλε εἰς ἐν ἀγγεῖον ὅλον τὸ γάλα τὸ ὁποῖον ἔπιες, ὅλον τὸν καφὲν, ὅλον τὸν ζωμὸν, ὅλον τὸ γλυκὸν τὸ ὁποῖον σοῦ ἔδωκεν ἡ μήτηρ σου, καὶ θὰ ἴδῃς τί φοβερὸς σωρὸς θὰ γείνη. Καὶ ἂν δὲ ὑποθέσωμεν, ὅτι τὸ ἦμισυ τοῦ σωροῦ αὐτοῦ ἢ καὶ τὰ δύο τρίτα του ἐξήφθησαν ὡς ἄχρηστα, καὶ μόνον τὸ ἐν τρίτον προσετέθη εἰς τὸ σῶμά σου, ἔπρεπε πάλιν νὰ ἔχῃς αὐξήσῃς τόσον πολὺ, ὥστε νὰ μὴ σὲ χωρῇ ἡ θύρα. Ἄν δὲ φαντασθῇς τί ἔφαγεν ὁ πατήρ σου, ἔπρεπε κατ' αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν νὰ γείνη γίγας· καὶ ὅμως δὲν ἐμεγάλωσε διόλου.

Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ περίεργον, καὶ θάξω στοίχημα ὅτι δὲν τὸ ἐσυλλογίσθης ποτέ.

Γνωρίζεις τὴν ἱστορίαν τοῦ ἱστοῦ τῆς Πηνελόπης; Ἀμφιβάλλω πολὺ, καὶ δι' αὐτὸ σοῦ τὴν διηγούμεναι.

Ἡ Πηνελόπη ᾔτο σύζυγος ἐνὸς περιφήμου βασιλέως τῆς Ἰθάκης, τοῦ Ὀδυσσεύς, ὅστις εἶχεν ἐκστρατεύσει μετὰ τῶν ἄλλων βασιλέων καὶ ὁπλαρχηγῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Τρωϊκὸν

πόλεμον, τὸν ὁποῖον ἔφαλλον ὁ Ὅμηρος· αὐτὸν τὸν γνωρίζεις, ὑποθέτω.—Ἐπειδὴ μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ὁ Ὀδυσσεὺς ἐβράδυνε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ βασίλειόν του, πολλοὶ ἐζήτουν τὴν χεῖρα τῆς Πηνελόπης καὶ τὴν ἡνάγκαζον νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκ νέου. Αὕτῃ δὲ, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς καθημερινὰς καὶ ὀχληρὰς αἰτήσεις, ὑπεσχέθη νὰ νυμφευθῇ ἀφοῦ τελειώσῃ πρότερον ἓνα ἱστὸν, δηλ. πανί, τὸν ὁποῖον ἤρχισε νὰ υφαίνει. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο πιστὴ σύζυγος καὶ οὐδεμίαν εἶχε διάθεσιν νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκ νέου, διέλυε τὴν νύκτα ὅσον μέρος τοῦ ἱστοῦ εἶχεν υφάνει τὴν ἡμέραν, καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ ὕφασμά της οὐδέποτε ἐτελείωνε, οὔτε ἐπροχώρει διόλου.

Τοιοῦτός τις καὶ ἀπαράλλακτος ἱστὸς τῆς Πηνελόπης εἶνε ἕκαστον μέρος τοῦ σώματός μας· μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἰδικὸς μας ἱστὸς διαλύεται μόνος τοῦ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, ἐνῶ υφαίνεται ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐνῶ οἱ μικροὶ μας ἐργάται φέρουν νέα κεραμίδια εἰς τὴν οἰκίαν, πίπτουν τὰ παλαιὰ· τοιοῦτοτρόπως δὲ ἡ οἰκία δὲν παλαιώνει μὲν, διότι ἔχει καθ' ἡμέραν νέα κεραμίδια, ἀλλὰ καὶ δὲν προχωρεῖ εἰς ὕψος, διότι τὰ παλαιὰ κεραμίδια καταστρέφονται.

Σημείωσε ὅμως τοῦτο· ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν σου πίπτουν ὀλιγώτερα παλαιὰ κεραμίδια ἀπὸ τὰ νέα, τὰ ὁποῖα καθ' ἡμέραν προστίθενται, καὶ διὰ τοῦτο αὐξάνεις ὀλίγον κατ' ἔτος. Ἐνῶ εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ πατρὸς σου πίπτουν ἀκριβῶς τόσα ὅσα ἔρχονται νέα, καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἀνάστημά του εἶνε πάντοτε τὸ ἴδιον.

—Ἀλλὰ τότε λοιπὸν, θὰ μ' ἐρωτήσῃς, τί γίνεται ὅλον ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν ὕλικόν τὸ ὁποῖον καθ' ἡμέραν καταστρέφεται;

Τί γίνεται; καὶ ὁ ἐπιστάτης μας; Εἶνε πολὺ πλέον δραστήριος ἀφ' ὅ,τι ἔως τὴν ὥρην νὰ γνωρίσωμεν. Διότι δὲν περιορίζεται μόνον νὰ φέρῃ νέον ὕλικόν εἰς τοὺς ἐργάτας, ἀλλὰ σαρώνει καὶ ἀποκομίζει τὸ παλαιὸν καὶ ἄχρηστον. Πρὸς τοῦτο ὅμως ἔχει βοηθοὺς, καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτοὺς τοὺς ἀπαντᾷ ἐνώπιόν του ὅθεν καὶ ἂν διαβαίνει. Ἐνῶ αὐτὸς διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς δίδει εἰς τὸν κτίστην τὰ νέα κεραμίδια, εἰς μυστικὸς ὁδοκαθαριστῆς ἀρπάζει κρυφίως τὰ παλαιὰ καὶ τὰ παρασύρει μακράν.

Ἡ ἱστορία αὕτη τῶν καθαρῶν καὶ σαρωτῶν μας εἶνε πολὺ περίεργος, καὶ θὰ ἐμιλήσωμεν πάλιν ἀργότερα περὶ αὐτῶν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκεῖ νὰ μάθῃς, ὅτι οἱ πρόθυμοι αὐτοὶ καὶ ἐργατικοὶ ὑπηρέται εἶνε ἄπειροι μικροὶ ὄχαιοι ἢ σωλῆνες, διεσπαρμένοι εἰς ὅλον τὸ σῶμα. Συγκοινωνοῦσι δὲ ὅλοι μεταξὺ τῶν καὶ χύνουν ἐπὶ τέλους τὸ περιεχόμενόν των εἰς ἓνα μόνον ὄχετον, ὅστις τὸ μεταβιβάζει πάλιν εἰς τὸ μέγα βῆμα τοῦ αἵματος.

— Καὶ τὸ αἷμα, παρακαλῶ, τί τὰ κάμνει ὅλα αὐτὰ τὰ ἄχρηστα καὶ περιττὰ πράγματα; Ἄ! Ἰδοὺ τέλος πάντων, ὅτι ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ ἦπαρ.

Ἐννοεῖς, κάλλιστα, ὅτι τὰ θυλάκια τοῦ καλοῦ μας ἐπιστάτου θὰ ἐγείμζον πολὺ γρήγορα μὲ τὸ ἄχρηστον ἐκεῖνο ὑλικόν, τὸ ὁποῖον οἱ ἐργάται του δὲν χρειάζονται πλέον, ἂν δὲν ὑπῆρχε μέσον νὰ τὰ κενώσῃ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἐντὸς τοῦ σώματός μας μικρά τινα δωμάτια, ὅπου τὸ αἷμα, διαβαίνον, ἀποθέτει τὰ σκύβαλα μὲ τὰ ὁποῖα ἐγείμισε τὰ θυλάκια του, καὶ τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἐκείθεν τοῦ σώματος κατὰ διαφόρους τρόπους. Αἱ κυψέλαι τοῦ ἥπατος εἶνε καὶ αὐταὶ ἐκ τῶν μικρῶν ἐκείνων δωμάτων, καὶ δύναται τις μάλιστα νὰ τὰς κατατάξῃ μεταξὺ τῶν σπουδαιότερων.

Ἀφοῦ τὸ αἷμα περιέλθῃ τὸ κάτω πάτωμα τοῦ σώματός μας, τουτέστι τὴν κοιλίαν, συνάζεται πανταχόθεν καὶ εἰσέρχεται εἰς ἓνα εὐρύχωρον ὀχετὸν, ὅστις ὀνομάζεται *μεγάλη φλέψ* καὶ καταλήγει εἰς τὸ ἦπαρ. Μόλις εἰσέλθῃ ὁ ὀχετὸς αὐτὸς ἐντὸς τοῦ ἥπατος, διακλαδύεται πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, καθὼς οἱ κλάδοι τοῦ δένδρου, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τὸ αἷμα διοχετεύεται εἰς πλείστους μικροὺς σωλήνας, τῶν ὁποίων τὰ ἄκρα, πολὺ λεπτότερα ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς σου, εἰσδύουν εἰς τὰς μικρὰς ἐκείνας κυψέλας τοῦ ἥπατος, περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλῆσαμεν. Ἐκεῖ ἐκάστη τῶν μικροσκοπικῶν ρανίδων τοῦ αἵματος, εἰσερχομένη εἰς τὰ μικρὰ αὐτὰ κύτταρα, ἀφίνει (πῶς; κανεὶς δὲν γνωρίζει) μέρος τοῦ περιττοῦ ἐκείνου καὶ ἀχρήστου ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον ἔφερε μαζὺ της. Μετὰ τοῦτο αἱ μικραὶ τοῦ αἵματος ρανίδες εἰσέρχονται εἰς ἄλλους σωλήνας, ἐπίσης λεπτοὺς, οἵτινες συνεννοῦνται πάλιν μετ' ὀλίγον καὶ σχηματίζουν ἓνα χονδρὸν ὀχετὸν, δι' οὗ ἀναχωρεῖ τὸ αἷμα μὲ κενὰ τὰ θυλάκια, καὶ ἔτοιμον ν' ἀρχίσῃ ἐκ νέου τὴν αὐτὴν ἐργασίαν.

— Ἀλλὰ, θὰ ἀνακράξῃς, — εἶμαι βέβαιος, — τί μὲ μέλει ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία περὶ τῶν σκυβάλων τοῦ αἵματος; Εἶπες νὰ ὀμιλήσῃς περὶ τῆς χολῆς, ἥτις εἶνε τὸσον ἀναγκαῖα εἰς τὴν μεταμόρφωσιν τῶν φαγητῶν, καὶ αὐτὴν χρειάζομεθα τὴν διὰ νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, καθὼς μὲ ὑπεσχέθης. Μεγάλῃ ἀνυπομονήσειν ἔχεις φιλότατη, διότι ἡ ἱστορία τὴν ὁποίαν ἤκουσες εἶνε ἀκριβὴς ἡ ἱστορία τῆς χολῆς.

— Τῆς χολῆς;

Βεβαίως.

Θὰ ἤκουσες βεβαίως ποτέ σου περὶ τῶν ἐμπόρων ἐκείνων, οἵτινες συνάξουσιν τὰ ῥάκη, καὶ

τὰ μεταποιῶσιν εἰς διάφορα χρήσιμα πράγματα, κερδαίνοντες ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰ σκουπίδια τῶν δρόμων. Τοιοῦτός τις ῥακοσυλλέκτης μεγαλέμπορος εἶνε τὸ ἦπαρ, διότι ἐκ τῶν ἀκαθαρσιῶν τοῦ αἵματος μὲς κατασκευάζει τὴν χολήν του, τὴν πολύτιμον αὐτὴν διὰ τὸ σῶμά μας οὐσίαν.

Ἐννοεῖς τώρα, ὅτι ἡ χολή δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἢ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αἱ μικροσκοπικαὶ τοῦ αἵματος ρανίδες ἀποθέτουσιν εἰς τὰ μικρὰ κύτταρα τοῦ ἥπατος, καὶ καταλαμβάνεις, πόσον πρέπει νὰ σέβῃσαι τὸ ἦπαρ, τὸ ὁποῖον εὐεργετῇ τὸ αἷμα διττῶς: πρῶτον διότι τοῦ ἀφαιρεῖ τὰς ἀκαθαρσίας του, καὶ δεύτερον διότι τοῦ ἐτοιμάζει τὸν χυλόν, ὅστις τοῦ εἶνε τὸσον ἀπαραίτητος.

Ἡ χολή δὲν διακρίνεται πολὺν καιρὸν εἰς τὰς μικρὰς ἐκείνας κυψέλας τοῦ ἥπατος, ἀλλ' ἐξέρχεται καὶ αὐτὴ δι' ὁμοίων μικρῶν σωλήνων, οἵτινες συνεννοῦνται ἐπίσης πρὸς ἀλλήλους καὶ καταλήγουσιν ἐπὶ τέλους εἰς ἓνα μόνον ὀχετὸν, ὅστις συγκοινωνεῖ μὲ μικρὸν τι θυλάκιον, τοποθετημένον πλησίον τοῦ ἥπατος, ὅπου σωρεύεται ἡ χολή καὶ ἀποταμιεύεται οὕτως εἰπεῖν, ὅταν ὁ στόμαχος ᾔνῃ ἀργός, διὰ νὰ χυθῇ ἔπειτα ἀφθονωτέρα ἐντὸς τοῦ δωδεκαδακτύλου ἐντέρου, ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀνάγκη.

Ἐπειδὴ δὲ ἐντὸς μας ἔχομεν ἀπείρους μικροὺς ἠλεκτρικοὺς τηλεγράφους, οἵτινες διαβιβάζουσιν τὰς εἰδήσεις ἀστραπηδὸν ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον τοῦ σώματός μας ἕως εἰς τὸ ἄλλο, διὰ τοῦτο, ἅμα ὁ χυμὸς εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωδεκαδακτύλον ἐντερον, εἰδοποιεῖται αὐθόρῃ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο θυλάκιον, ὅπου συνάζεται ἡ χολή, τουτέστιν ἡ *χοληδόχος κύστις*, καθὼς τὴν ὀνομάζουν οἱ φυσιολόγοι, καὶ χύνει εὐθὺς δι' ἐνδιατέρου σωλήνος τὸ περιεχόμενόν της ἐντὸς τοῦ δωδεκαδακτύλου ἐντέρου. Οὕτω δὲ ἡ χολή ἀφ' ἐνός καὶ τὸ πάγκρεας, τὸ ὁποῖον εἶδομεν, ἀφ' ἑτέρου, ἀναμιγνύονται μὲ τὸν χυμὸν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τὸ ἄχρηστον αὐτοῦ μέρος χωρίζεται ἀπὸ τὸ χρήσιμον, τὸ ὁποῖον εἶνε κατὰλληλον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ αἷμα.

Πρόκειται τώρα τὸ χρήσιμον αὐτὸ μέρος τοῦ χυμοῦ, τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν χυλὸν οἱ ἐπιστήμονες, — ἐνῶ προσφορώτερον ἴσως ἠδύναντο νὰ ὀνομάσωσιν αὐτὸ χυμὸν — νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν ἐντερικὸν σωλήνα.

Περὶ τούτου ὅμως τὴν προσεχῇ ἐβδομάδα.

Ἐπεται συνέχεια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι 31 ἐπισκοπαί. Καθ' ἡμᾶς ἀνάγκη νὰ περισταλῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμετέρων Ἱεραρχῶν καὶ καταβιβασθῇ ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἐνὸς εἰς δεκατρεῖς, ἥτοι εἰς Ἱεράρχης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κατὰ νομόν. Ὅτι δὲ ὁ ἀριθμὸς

τῶν παρ' ἡμῖν Ἐπισκόπων εἶναι δυσανάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν πιστῶν, μαρτυρεῖ ἡ πληροφορία, ἣν ἔχομεν, ὅτι παρὰ τοῖς Ῥώσσοις αἱ ἐπισκοπικαὶ παροικίαι ἀναβαίνουν μόλις εἰς 56, καὶ τοι μόνος ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Ῥωσσίᾳ ὁρθοδόξων χριστιανῶν ἀνέβαινε κατὰ τὸ ἔτος 1874 εἰς 54,888,091, ὁ δὲ τοῦ ὅλου κράτους εἰς 88,581,230.¹

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΟΣ

Ἀνάγνωσμα τοῦ Ἑρνέστου Δεγρᾶζ.

Α'

Ἵπῃρχον μυθώδεις καιροὶ, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ κόρη ὄχι μόνον δὲν ἐδίδεν, ἀλλὰ καὶ ἐλάμβανε προίκα: οἱ καιροὶ ὅμως ἐκεῖνοι ἐπέρασαν. Σήμερον ἡ προίξ εἶναι τὸ μέγα ζήτημα τῶν γάμων καὶ ἐμβάλλει τὰς οἰκογενεῖας εἰς περισπασμούς, ἄλλοτε ἀστεῖους, καὶ ἄλλοτε λυπηροὺς καὶ κατανυκτικούς.

Μίαν τοιαύτην οἰκογενειακὴν σκηνὴν θέλω νὰ ἀναπαραστήσω σήμερον ἐνώπιόν σας. Ἄς εἰσέλθωμεν λοιπὸν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Δεγρᾶζ, εἰς τὴν ἐξοχὴν Villeneuve.

Ὁ κ. Δεγρᾶζ, ἀπόμαχος ἔμπορος, συνομιλεῖ παρὰ τὴν ἐστίαν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς του: ἡ δὲ συνομιλία εἶναι ζωηροτάτη, διότι πρόκειται περὶ γάμου. Νέος τις ἀρχιτέκτων, ὁ κ. Ἐρρίκος Γρανβάλ, ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς Μαγδαληνῆς, τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ καὶ παρ' ἧς ἀνταγαπᾶται. Καὶ τοῦτο μὲν ἀπλοῦστατον: ἀλλ' ὁ πατὴρ τοῦ Ἐρρίκου δὲν θέλει νὰ νυμφευθῇ ὁ υἱὸς του κόρην μὴ ἔχουσαν προίκα 200,000 φρ. καὶ ὁ κ. Δεγρᾶζ δὲν θέλει νὰ δώσῃ ἐπέκεινα τῶν 100,000 εἰς τὴν θυγατέρα του. Ἡ σύζυγός του τὸν προτρέπει νὰ ἐνδῶσῃ ἡ κόρη του τὸν παρακαλεῖ ἡπίως: ἀλλ' αὐτὸς ἀρνεῖται ὁρθὰ κοπτά. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ κ. Δεγρᾶζ εἶναι ἄνθρωπος πρακτικὸς καὶ σταθερὸς, καὶ δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ τὸν καταφέρῃ νὰ κάμῃ ὅ,τι δὲν θέλει. Ἡ ἀγαθὴ κυρία Δεγρᾶζ ἀνέκει εἰς τὴν φάλαγγα τῶν αἰσθηματικῶν μητέρων, αἱ ὁποῖαι, μόλις προφέρουσιν τὴν λέξιν *κόρη μου*, πνίγονται ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἐπιμένει, ἱκετεύει, καὶ βλέπousa τὸν σύζυγόν της ἀμετάπειστον, ἐγείρεται ἐπὶ τέλους καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ἐν ἀγανακτήσει:

— Κύριε Δεγρᾶζ! Θέλεις νὰ σοῦ εἰπῶ καθαρὰ τὴν γνώμην μου; Δὲν ἔχεις καρδίαν!

— Τὸ παραδέχομαι, γυναικά μου.

— Δὲν εἶσαι πατὴρ, εἶσαι...

— Δῆμιος! (Ἀπαγγέλλων θεατρικῶς)

Τῆς θυγατρὸς σου δῆμιε, αὐτὸ σὲ μένει μόνον, εἰς τὴν μητέρα τράπεζαν νὰ στρώσῃς μαιφόνον.

(Ἐργένεια, γ' πράξις.)

1. Περὶ τῆς παρούσης καταστ. τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας, ὑπὸ Σ. Κολιούτσου.

— Κύριε Δεγρᾶζ!

— Κυρία Δεγρᾶζ!

— Εἰξεύρεις, κύριε Δεγρᾶζ, ὅτι μὲ τὴν εἰρωνικήν σου ἀπάθειαν θὰ μὲ κάμῃς νὰ χάσω τὴν ὑπομονήν, νὰ γίνω ἄλλη ἐξ ἄλλης!

— Ἀρκεῖ νὰ μὴ ξαναγίνῃς ἡ προσηγορικὴ! ἐπιθύρῃσεν ὁ κ. Δεγρᾶζ.

— Ἄ! Αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται!

— Φθάνει, μῆτέρ μου, φθάνει! εἶπεν ἡ Μαγδαληνή, ἐγειρομένη τώρα καὶ αὐτή. Δὲν θέλω νὰ γίνω ἡ ἀφορμὴ τοιούτων φιλονεικιῶν. Ἀφοῦ δὲν στέργει νὰ συγκατατεθῇ εἰς ὅ,τι ζητοῦμεν, προσέθηκε κλαίονσα, ἀφοῦ μᾶς ἀρνεῖται ὅ,τι τόσον ἐπιθυμοῦμεν, ὅ,τι θὰ καθίστα εὐτυχὴ καὶ τὸν Ἐρρίκον καὶ ἐμὲ...

— Κλαίει! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δεγρᾶζ. Κόρη μου! Μικρὴ μου κόρη! Καὶ αὐτὸ δὲν σὲ συγκινεῖ, τέρας! Ἥμπορεῖς νὰ βλέπῃς τὰ δάκρυά της, ἡμπορεῖς νὰ τὴν ἀκούῃς νὰ σὲ λέγῃ μὲ αὐτὴν τὴν γλυκεῖαν φωνὴν ὅτι θὰ ἐγίνετο εὐτυχής... καὶ νὰ μένης ἀκαμπτος!

— Τί νὰ σὲ κάμω, φιλότατη μου, ὅπου ὅταν βλέπω μίαν γυναῖκα νὰ κλαίῃ, δυσπιστῶ πάντοτε!

— Τί θὰ εἰπῇ αὐτό;

— Τὸ σφάλμα δὲν εἶναι ἰδικόν μου. Ἐνθυμοῦμαι τὰ περασμένα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ γάμου μας, τόσον συχνὰ ἔκλαιες, ὥσπερ ἤθελες νὰ σὲ δώσω καὶ, ὥστε ἔκτοτε κατήντησα νὰ θεωρῶ τὰ δάκρυα ὡς πρότασιν περὶ τοποθετήσεως χρημάτων.

— Ὁ! πάτερ μου! πάτερ μου! ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνή! Πῶς ἡμπορεῖς νὰ ἀμφιβάλλῃς περὶ τῆς λύπης μου! Δὲν πιστεύεις λοιπὸν ὅτι ἀγαπῶ τὸν Ἐρρίκον;

— Τὸ πιστεύω!

— Ὁ Ἐρρίκος εἶναι ἀγαθὸς καὶ εὐφυής. Σὺ ὁ ἴδιος λέγεις ὅτι ἔχει λαμπρὸν μέλλον ὡς ἀρχιτέκτων.

— Ἀλήθεια!

— Ὁ πατὴρ του εἶναι ἄνθρωπος...

— Ἐντιμότητος.

— Αἱ λοιπὸν τότε;

— Λοιπὸν τότε! προσέθηκε καὶ ἡ κ. Δεγρᾶζ.

— Λοιπὸν τότε ἂς τὸν πάρῃ. Ὅχι μόνον δίδω τὴν συγκατάθεσίν μου, ἀλλὰ καὶ 100,000 προίκα. Ἀλλὰ 200,000, ὅπως ζητεῖ ὁ κ. Γρανβάλ, ὄχι!

— Διατί; ἐπανελάθεν ἡ κ. Δεγρᾶζ.

— Νόστιμον αὐτὸ τὸ διατί. Διότι δὲν εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος, ὥστε νὰ δώσω 200,000 εἰς τὴν θυγατέρα μου, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῶ.

— Θὰ σοῦ μείνουν πάντοτε ἀρκετά!

— Τὰ ἀρκετὰ εἶναι πολὺ ὀλίγα!

— Εἰς τὴν ἡλικίαν σου δὲν ἔχει κανεὶς ἀνάγκη.

— Τὸ ἐναντίον! Κἀὗτε χρόνος ποῦ περνᾷ φέρει

μείαν νέαν ανάγκην. Κάθε γεροντική αδυναμία απαιτεί πρόσθετον δαπάνην. Ἀδυνατίζουν οἱ δ-φθάλμοί μου, πρέπει νὰ ἀγοράσω γυαλιά· κου-ράζομαι εύκολα, πρέπει νὰ ἔχω ἁμαξάν· πέφτουν τὰ μαλλιά μου, μὲ χρειάζονται ψεύτικα. Καὶ ἡ φανέλλα! Μόνον εἰς φανέλλα ἐξοδεύω τὸν χρόνον 400 φράγκα.

— Ἀλλὰ...

— Ὅχι! Ὅχι! ἡ νεότης ἡμπορεῖ νὰ ἦναι πτωχή. Αὐτὴ σηκώνει. Εἶναι τὸ γραπτὸν τῆς! Ἐχει ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε; Τί σημαίνει τὸ καλὸ φαγὶ καὶ τὸ καλὸ σπῆτι, ὅταν ἔχη κἀνεὶς τόσα ἄλλα! Ἀλλὰ τὸ γῆρας...

— Δὲν εἶσαι γέρον, εἶπε χαριέντως ἡ κ. Δεγρᾶζ.

— Ἀ! Ἀ! Ἀρχισες νὰ μὲ λέγῃς πράγ-ματα εὐχάριστα. Τέσσαρα τὰ μάτια μας!

— Ἐλα! ἔλα! ἐπανελάθεν ἐκείνη θωπευτι-κῶς, ὥς ὁμιλήσωμεν λογικά... Περὶ τίνος πρό-κειται, τὸ κάτω κάτω; Νὰ κόψωμεν μερικὰ περιττὰ πράγματα. Νὰ ἔχωμεν, παραδείγματος χάριν, ἓνα ὑπηρετὴν ὀλιγώτερον...

— Αὐτὸ δὲ ἴσα ἴσα!

— Καὶ τί πειράζει;

— Τί πειράζει; Εἶμαι ὀκνηρός. Θέλω νὰ μὲ ὑπηρετοῦν ἄλλοι.

— Δι' αὐτὸ ἐδάρινες καὶ ὄλο παχαίνει, ἐνῶ ἂν εἰργάζετο καὶ ὀλίγον μόνος σου, θὰ ἦσουν νέος καὶ ζωηρός...

— Ὀλίγον μὲ μέλει.

— Ἀλλ' ἐμένα μὲ μέλει, διὰ τὸ καλὸν σου! Τὸ ἴδιο καὶ διὰ τὸ τραπέζι μας. Τί θὰ πάθω-μεν ἂν κόψωμεν ἓνα πιάτο τὸ βράδυ;

— Καθόλου! οὔτε νὰ τ' ἀκούσω. Εἶμαι φαγᾶς.

— Αὐτὸ εἶναι ἁμαρτία, πάτερ μου, εἶπεν ἡ Μαγδαληνή.

— Δὲν λέγω ὅχι! Ἀλλὰ πολὺ νόστιμη ἁ-μαρτία, καὶ τώρα τόσον ὀλίγαις ἀπὸ αὐταῖς μὲ ἔμειναν! Ἀγαπητὴ μου λαιμαργία! Ἐγὼ, ὅσον πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, βλέπω νὰ κυματίζῃ ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια μου ὡς ὄνειρον... ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν! καὶ ὄλο συλλογί-ζομαι—Τί ὠραῖον γλύκισμα νὰ μὲ ἔχη ἄρᾳ γε σήμερον ἡ γυναῖκά μου! Διότι ὅσον δι' αὐτὸ εἶμαι δίκαιος... εἶσαι μοναδικὴ διὰ τὰ γλυ-κίσματα.

— Ναί! Ναί! ἀπεκρίθη ἡπιώτερον ἡ κ. Δε-γρᾶζ, κολακευθεῖσα διὰ τὸν ἐπαινον τοῦτον τῶν οἰκιακῶν ἀρετῶν τῆς. Ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; Ὅτι τρώγεις πολὺ! Ἀρρώστῃς. Γίνεσαι κατακόκκινος! Ὁ ἰατρός τὸ εἶπε, καμ-μίαν ἡμέραν θὰ τὴν πάθῃς, ἐνῶ ἂν τὸ φαγη-τόν μας ἐγίνετο μετριώτερον... ἂν ἦσουν ἐγ-κρατέστερος, — θὰ ἔμεινες δροσερός, ἡμερος, θὰ εἶχες τὸ κεφάλι ἐλεύθερον, θὰ ἐγίνετο ἴσος καὶ καλλίτερος!

— Ναί! Ναί! Mens sana in corpore sano.

— Μὲ ἄλλους λόγους, ἂν εἶχες τὸν κοινὸν νοῦν, ἔπρεπε νὰ χρεωστῇς καὶ χάριν εἰς τὴν Μαγδαληνὴν διὰ τὴν προῖκα τὴν ὁποίαν τῆς δι-δεις, διότι καὶ εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν θὰ ζή-σης περισσότερα χρόνια, καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἐ-ξασφαλίζεις τὴν σωτηρίαν σου!..

— ὦ! Πάτερ μου, πάτερ μου!

— Ἐλα, ἐπανελάθε μὲ περισσότεραν ἐπιμο-νὴν ἡ κ. Δεγρᾶζ, βλέπουσιν ὅτι ὁ σύζυγός τῆς ἐνέδιδεν ὀλίγον· ἔλα, σὲ γνωρίζω! ἔχεις ἀξιό-λογον καρδίαν! Ὅλοι αὐταὶ αἱ μικραὶ στερεῖς θὰ εἶναι εὐτυχία διὰ σέ! Ἀποκρίσου! Δὲν θὰ ἦσαι εὐτυχὴς νὰ δώσης τὸ αἶμά σου διὰ τὴν κόρην σου;

— Ναί! Ναί! ἡξέυρω, καθὼς ὁ πελεκάν. Ἀλ-λὰ φαίνεται ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσέρχεται ὁ νεαρὸς μνη-στήρ. Ἡ Μαγδαληνὴ τὸν βλέπει, τρέχει πρὸς αὐτὸν καὶ ἀρπάζουσα τὴν χεῖρά του,

— Ἐλᾶτε καὶ σεῖς, κύριε Ἐρρίκος, νὰ πα-ρακαλέσετε μαζὺ μας, λέγει πρὸς αὐτόν. Ὁ πατήρ μου ἀρχίζει νὰ μαλακώνῃ.

— Ἐγὼ; λέγει ὁ Δεγρᾶζ.

— ὦ! Κύριε! Κύριε! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας μετὰ συγκινήσεως.

Ἀλλ' αἰφνης ὁ κ. Δεγρᾶζ στρέφεται πρὸς αὐτὸν μετὰ ζωηρότητος καὶ λέγει·

— Εἰς καλὴν ὥραν ἔρχεσθε. Αὐτὸ μὲ κάμνει νὰ ἐπανελθῶ εἰς τὸν ἐαυτόν μου. Λοιπὸν δὲν ἔχετε καρδίαν; Πῶς! Σὰς ἀγαπᾷ νέα ὠραία, καθὼς αὐτὴ, ἀγαθὴ, πεπαιδευμένη, τρυφερά, καὶ δὲν τὴν νυμφεύεσθε, ἂν ἔχη μόνον 400,000 φρ. προῖκα;

— Ἀλλὰ, πάτερ μου...

— Σὲ ἐμπορεύεται... Ἐγὼ ὅταν ἐνυμφεύθην τὴν μητέρα σου, ἥξιζε 50,000 φοραῖς ὀλιγώ-τερον ἀπὸ σέ.

— Πῶς; ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δεγρᾶζ.

— Θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι εἶχε 50,000 φρ. ὀλι-γώτερον. Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐδίστασα!

— Οὔτε ἐγὼ διστάζω! εἶπεν ὁ Ἐρρίκος μετὰ ζωηρότητος.

— Ὁ πατήρ του δὲν στέργει, φίλε μου.

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ὁ πατήρ του! Αὐ-τὸς οὔτε συλλογίζεται τὴν περιουσίαν σου. Εἰ-κοσάκις μὲ ἐπανελάθεν ὅτι θὰ μὲ ἐνυμφεύετο καὶ χωρὶς προῖκα, ὅτι θὰ προσέτιμα μάλιστα νὰ ἦμουν πτωχή.

— Ἀλήθεια εἶναι, ἀνέκραξεν ὁ νεανίας.

— Ναί! Ναί! Τὰ λέγουν αὐτὰ! Καὶ ἐγὼ τὰ εἶπα... ἄλλὰ μέσα μου...

— Πῶς! ὑπέλαβε σπεύδουσα ἡ κ. Δεγρᾶζ. Ψεύματα λοιπὸν ἔλεγες!

— Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι εὕρισκω βλακῶδες τὸ ἀξίωμα, ὅτι οἱ γονεῖς πρέπει νὰ θυσιάζωνται ὑπὲρ τῶν τέκνων των!

— Νὰ θυσιάζωνται! εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ.

Ἀλλὰ μήπως αὐτὸ θέλω ἐγὼ; Αὐτὸ θέλομεν ἡμεῖς; Μήπως τὰ χρήματα αὐτὰ δὲν θὰ μείνουν ἰδικά σας;

— Τὰ τὰ τὰ! Τὰ χρήματα δὲν ἡμποροῦν νὰ τὰ ἔχουν δύο συγχρόνως. Ἐὰν σὰς τὰ δώσω, τὰ χάνω, καὶ ἐὰν δὲν σὰς τὰ δώσω, τὰ κρατῶ. Δύο καὶ δύο κάμνουν τέσσαρα.

— Ἀλλὰ, πάτερ...

— Ἐπάνω εἰς αὐτὸ αἱ ἰδέαι μου εἶναι ἀμε-τάτρεπτοι. Ὁ πατήρ πρέπει νὰ ἦναι πλουσιώ-τερος ἀπὸ τὰ παιδιὰ.

— Τί σημαίνει ποῖος εἶναι πλουσιώτερος; εἶ-πεν ἡ κ. Δεγρᾶζ. Μήπως τὸ σπῆτί των δὲν θὰ ἦναι καὶ ἰδικόν μας;

— Ποτέ! Ὁ πατήρ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐ-ξαρτᾶται ἀπὸ τὰ τέκνα του, χάριν αὐτῶν τῶν τέκνων, διὰ νὰ μὴ τὰ κάμῃ ἀχάριστα.

— ὦ! πάτερ! ἐκράυγασεν ἡ Μαγδαληνὴ. Μὲ τὰ ὅλα σου;

— Ἡ ἀγαθὴ σου καρδιά ἡγανάκτησε κατὰ τῆς ὑποφίας ταύτης;

— Ναί! Ναί! Πολὺ μὲ ἐλύπησες!

— Τὸ πιστεύω! Πιστεύω εἰς τὴν εὐλικρίνειαν τῆς ἀγανακτήσεώς σου, ἀλλὰ...

— Ἀλλὰ τί ἰδέαν ἔχετε περὶ ἡμῶν; εἶπεν ὁ Ἐρρίκος.

— Ὅτι εἴθε νέοι μὲ καλὴν καρδίαν καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα! καὶ δι' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ σὰς διαφθείρω! Ἡκούσατε ποτὲ νὰ γίνεταί λόγος περὶ ἐνὸς δράματος ἐπιγραφομένου ὁ βασιλεὺς Λήρ;

— Τοῦ Σαίξπηρου;

— Αὐτοῦ δὲ! Εἰξέυρετε λοιπὸν τί ἦτο αὐ-τὸς ὁ βασιλεὺς Λήρ; Εἰς γέρον ἀνόητος, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπαθεν ὅπως τοῦ ἐχρειάζετο!... Ὅσον δὲ διὰ τὰς κυρίας θυγατέρας του, ὁ Σαίξπηρ, μὲ ὄλον του τὸν σαιξπηρισμὸν, ἔκα-μεν ἐν μέγα λάθος, νὰ τὰς περιγράψῃ κακὰς ἀπὸ τὴν ἀρχήν. Ἐπρεπε μᾶλλον νὰ τὰς πα-ραστήσῃ ὡς διαφθορεῖσας ἀπὸ τὴν μωρὰν ἐλευ-θεριότητα τοῦ πατρὸς των, ὡς διδαχθεῖσας τὴν ἀχαριστίαν διὰ τῆς εὐεργεσίας... Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Διότι, τὸ κάτω κάτω, ἐὰν δὲν προη-γηθῇ εὐεργεσία, δὲν ὑπάρχει ἀχαριστία. Ἐ-πειδὴ λοιπὸν ἐπιθυμῶ νὰ ἦσθε τέλειοι, ὅσον ἐπιθυμῶ καὶ ἡ γυναῖκά μου νὰ τελειοποιηθῇ ἐγὼ, δὲν συναινῶ νὰ γίνω πτωχὸς πρὸς χά-ριν σας, διὰ τὸν φόβον μὴ σὰς ἐμβάλλω εἰς τὸν πειρασμὸν...

— Ἀλλὰ...

— Δὲν ἔχει ἀλλά! Τὸ ἀπεφάσισα! Ἐρρίκος, ὑπάγε νὰ εὕρῃς τὸν πατέρα σου καὶ προσπά-θησε νὰ τὸν μεταπείσῃς. Τί διάβολον! Εἶναι εὐκολώτερον νὰ μὴ ζητήσῃ τις 400,000 φράγκα παρὰ νὰ τὰς δώσῃ.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ἂν δὲν κα-τορθώσῃ νὰ πείσῃ τὸν πατέρα του;

— Αὐτὸ θὰ ἦτο μία ἀπόδειξις ὅτι δὲν σὲ ἀγαπᾷ ἀρκετὰ, καὶ τότε δὲν θὰ μ' ἐκακοφαί-νετο πολὺ!...

— Τέρας! Δῆμιε! Ἐγωῖστά! Ὑλιστά! ἐ-βροντοφώνησεν ἡ κ. Δεγρᾶζ.

— Πήγαινε! πήγαινε!

— Χαίρετε, κύριε Ἐρρίκος! εἶπεν ἡ Μαγδα-ληνὴ. Χαίρετε διὰ παντός.

— Ὅχι, κυρία! μόνον διὰ σήμερον. Ὁ πα-τήρ σας ἔχει δίκαιον! Θὰ ἦμην ἀνάξιος ὑμῶν ἐὰν δὲν σὰς κατέκτων.

— Εὐγέ σου, νέε! Μὲ αὐτὴν τὴν λέξιν ἐ-κέρδισες ἐκ νέου ὄλην τὴν ὑπόληψίν μου. Δὲν θὰ σὲ δώσω δι' αὐτὸ οὔτε ἐν λεπτὸν περισ-σότερον, ἀλλὰ σὲ ἐκτιμῶ! Πήγαινε καὶ νὰ ἔλ-θῃς πάλιν!

B'

Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν σκηνὴν ταύτην εἶχε γίνεαι ὁ γάμος. Μετὰ ἐν ἔτος ἡ κ. Δεγρᾶζ ἦτο ἀνάδοχος, καὶ μετὰ δύο ὁ κ. Δεγρᾶζ. Τὸ τρί-τον δ' ἔτος ἐπανευρίσκομεν τὸ παλαιὸν καὶ τὸ νέον ζεύγος καὶ τὰ παιδιὰ ξενιζομένους εἰς τὸν ὠραῖον οἶκον τῆς Villeneuve.

Εἶπον ὅτι ὁ κ. Ἐρρίκος Γρανβάλ ἦτον ἀρ-χιτέκτων, ἀλλὰ νέος ἀρχιτέκτων, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει, φεῦ! συγνάκις ἀρχιτέκτων ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι. Ἐκ πάντων τῶν καλλιτεχνῶν οἱ δυστυχέστεροι εἶναι θεσπάζοντες οἱ ἀρχιτέκτονες. Ὅσον πτωχὸς καὶ ἂν ἦναι εἰς ποιητῆς, εὐ-ρίσκει πάντοτε ἐν πτερῶν, ὅπως γράψῃ τοὺς στίχους του· ὁ μουσικὸς ἐν φύλλον χαρκα-μένου χάρτου, ὅπως γράψῃ τὰς συνθέσεις του· ὁ ζωγράφος ἓνα χρωστήρα καὶ ἐν τεμάχιον πα-νίου. Ἀλλὰ λίθους λελαξευμένους, ὀγκώδη μάρ-μαρα καὶ γήπεδον πρόσφορον εἰς οἰκοδομήν δὲν ἔχει τις πάντοτε πρόχειρα. Δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ κτίσῃ οἰκίαν πρὸς διασκέδασιν! Καὶ ποῖος ἐμπιστεύεται εἰς νέον ἀρχιτέκτονα; Ἡ τέχνη ὑπάρχει, ἀλλὰ λείπει τὸ ὕλικόν. Τὸ ἐ-πάγγελμά του εἶναι νὰ οἰκοδομῇ, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται οἰκοδομαί... Φαντασθῆτε ἓνα κάστωρα ἐν διαθεσιμότητι! Οἱ μόνον πελάται του εἶναι μικροὶ τινες ἰδιο-κτῆται, οἵτινες θέλοντες νὰ διορθώσωσι τοῖ-χον τινα, νὰ ἀνοίξωσι παράθυρον, ἢ νὰ φρά-ξωσι σχισμᾶδας, ζητοῦσι μικρὸν ἀρχιτέκτονα, ὅπως ζητοῦσι καὶ μικρὸν ἰατρὸν διὰ τὰς ἀδια-θεσίας... μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸν πλη-ρώσωσιν ὀλιγώτερον!... Τοιαύτη ἦτον ἡ τύχη τοῦ Ἐρρίκου Γρανβάλ!

Ἀποζημιούμενος διὰ τὴν εὐτέλειαν τῶν ἐρ-γασίων τούτων, τὰς ὁποίας ὀνόμαζεν ἐργα-σίας... δειπνητικὰς, ἐχρησιμοποιοῖ τὴν σπα-νίαν αὐτοῦ δημιουργικὴν ἰκανότητα χαράττων σχέδια πύργων, ἀποστέλλων εἰς τοὺς ἀρμο-δίους πρότυπα δημοσίων οἰκοδομῶν καὶ δια-γωνιζόμενος δόσκις προὔτειναι οἰκοδομητικόν

τι παθόν. Όπως αποδείξει δὲ ὅτι δὲν ἦτο μόνον ἄνθρωπος θεωρητικὸς, ἀλλὰ καὶ πρακτικὸς, διεφώτιζε τὰ σχέδιά του διὰ λεπτομερειῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, αἵτινες περιεποιοῦν μὲν μεγίστην τιμὴν εἰς τὴν ἐμβρίθειαν τῶν σπουδῶν του, ἀλλ' ἐγίνοντο ἀφορμὴ μεγάλης δαπάνης, διότι ἠναγκάζετο νὰ ἀμείβῃ γεωμέτρους, ἐκτιμητὰς καὶ ἄλλους ὑποδεστέρους τεχνίτας. Οὕτως εἰς τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ταῦτα ἐναιροπολήματα ἐδαπανῶντο ὅλα τὰ χρήματα τῶν ἐπισκευῶν, καὶ ἡ ποίησις κατεβρόχθιζεν ὅ,τι ἐκέρδιζεν ὁ πεζὸς λόγος.

Ὁ προὑπολογισμὸς του συνέκειτο, ὡς γνωστὸν, ἐκ τῆς προικὸς του καὶ ἐκ τῆς προικὸς τῆς συζύγου του, ἐξ ὧν εἰσέπραττεν εἰσόδημα ἀρκετὸν δι' ἓνα ἀστὸν τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Ἀλλ' εἰς καλλιτέχνης! . . . εἰς ἄνθρωπος ἀγαπῶν τὸ ὥραϊον! . . . εἶναι πρᾶγμα πολυέξοδον νὰ ἀγαπᾷ τις τὸ ὥραϊον. Εὐρίσκεις εὐκαιρίαν νὰ ἀγοράσῃς ἓνα ὥραϊον παλαιὸν τάπητα. Πῶς νὰ μὴν ὠφεληθῇς; Ἀναγινώσκεις τὴν περιγραφὴν θαυμασίου τινὸς μνημείου, τὸ ὁποῖον πρὸ μικροῦ ἀνεκαλύφθη. Πῶς νὰ μὴν ὑπάγῃς νὰ τὸ ἐπισκεφθῇς; Τὰ καλλιτεχνικὰ ταξείδια εἶναι σχεδὸν καθήκον διὰ τοὺς καλλιτέχνας. Ἀφορμὴ δὲ τῆς ἀπωλείας τῶν εἶναι κυρίως αἱ ἡλαττωμέναι τιμαὶ, αἱ μεγάλαι ἐκείναι εἰδοποιήσεις αἱ κρεμάμεναι εἰς ὅλους τοὺς τοίχους καὶ φέρουσαι ἐντύπους δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν τὰς καθολιστικὰς ταῦτας λέξεις—*Μνηταία περιήγησις ἐν τῇ βορείῳ Ἰταλίᾳ—150 φράγκα*. Ἐκατὸν πενήντα φράγκα! Εἶναι τὸσον εὐθηνά! Οὐδὲν καταστρεπτικώτερον τοῦ εὐθηνῶ. Αἱ μεγάλαι αὗται εἰδοποιήσεις εἶναι ἀνήθικοι ὡς ἐργαστήρια λαχείου· τὸ ἀκαταμάχητον δὲ τοῦ πειρασμοῦ συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι φαίνεται τις λογικὸς ἐνδίδων. Τὸ νεαρὸν ζεῦγός μας ἐνέδιδε λοιπὸν συχνάκις· ἐὰν δὲ προσθέσωμεν εἰς τοῦτο ὅτι ὁ σύζυγος ἦτο ἐμπλεὲς ἔρωτος πρὸς τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν ἤθελε διὰ τοῦτο κομψὴν καὶ καλῶς ἐνδεδυμένην, καὶ ἐὰν ἐνθυμηθῶμεν ὅτι εἰς τρία ἔτη προσετέθη καὶ ἡ πολυτέλεια ἐνὸς υἱοῦ καὶ μιᾶς κόρης, ἐννοοῦμεν εὐκόλως ὅτι συνήθως κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ ἐκάστης τριμηνίας ἦσαν τὸσον στενοχωρημένοι . . . τὸσον, ὥστε ἡ καρδιά τῆς ἀγαθῆς κυρίας Δεγρᾶζ συνετρίβετο καὶ ἐπιπτε κατὰ κεφαλῆς τοῦ κ. Δεγρᾶζ βροχὴ ἐπιπλήξεων καὶ ἰκεσιῶν.

— Φίλε μου, σὲ παρακαλῶ, αὐξήσε τους τὴν προίκα!

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! εἶπεν ὁ κ. Δεγρᾶζ. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν διαγωγὴν μου! . . . Διὰ τί ν' ἀλλάξω σύστημα, ἀφοῦ ἀπεδείχθη τὸσον καλόν;

— Πῶς βαστᾷ ἡ ψυχὴ σου νὰ τοὺς βλέπῃς νὰ στενοχωρῶνται καὶ νὰ ἀδιαφορῇς;

— Στενοχωροῦνται;

— Τρομερὰ, φίλε μου.

— Τόσον τὸ καλλίτερον! Ὁ γαμβρός μου θὰ κοπιᾷση περισσότερον πρὸς εὕρεσιν πελατείας.

— Ἀλλὰ νὰ ποῦ αὐτὴ ἡ πελατεία δὲν ἔρχεται!

— Δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα πρέπει νὰ κάμωμεν δυνατὰ καὶ ἀδύνατα διὰ νὰ ἔλθῃ.

— Ἐχουν καὶ πρόσθετα βάρη!

— Θέλεις νὰ εἰπῇς προσθέτους εὐτυχίας.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ κυρία Δεγρᾶζ ἠτοιμάζετο νὰ ὑψώσῃ τὰς χεῖράς της πρὸς τὸν οὐρανόν·

— Ἐλα, γυναῖκά μου, ἄφησε τὰ ἐπιφωνήματα καὶ ἅς ὁμιλήσωμεν λογικά. Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐδίδα, καθὼς ἐπεθύμεις, ἄλλας 100,000 εἰς τὴν θυγατέρα μου· τί θὰ συνέβαινε;

— Θὰ συνέβαινε, ἀπεκρίθη ἡ κ. Δεγρᾶζ, κυμαινομένη μεταξὺ ὀργῆς καὶ κατανύξεως, ὅτι, ἀντὶ νὰ ζῶσι στερούμενοι, ὅπως ζῶσι πρὸ τριῶν ἐτῶν . . .

— Παρακαλῶ, γυναῖκά μου. Μὲ φαίνεται . . .

— Σὲ φαίνεται; . . . Θέλεις λοιπὸν νὰ σοῦ τὰ εἰπῶ; Ὅταν πηγαίνω εἰς τὸ σπῆτί των, τὴν ὥραν τοῦ δείπνου, καὶ βλέπω τὸ τραπέζι των τόσον πτωχικόν. . . ἐν μόνον φαγητὸν ἀπὸ κρέας καὶ ἐν πιάτῳ λαχανικὰ καὶ τίποτε γλύκυσμα, τὰ ἀγαπημένα μου! καὶ ἐπιστρέφουσα εὐρίσκω σὲ, χωμένον εἰς τὸ τραπέζι ἕως εἰς τὸ πηγυῖν καὶ τρώγοντα ὀρνίθας ψητὰς καὶ πέρδικας τυλιγμένας εἰς τὸ πάχος. . . διότι τώρα ἔτσι σὲ ἀρέσουν . . .

— Τί νὰ κάμω, φιλότατη μου; ὅσον προχωρεῖ τὸ γῆρας . . .

— Αἶ! Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μὲ φέρνει ἄνω κάτω. Κάθε κομματί που καταπίνω μὲ τρώγει.

— Ἐμένα ὄχι!

— Εὐρίσκω ὅτι εἴμεθα ἀνυπόφοροι . . .

— Γυναῖκά μου, ἡσυχᾶ, ἡσυχᾶ! Ἐπ' ἀνέλθε εἰς τὸ ζήτημα, διότι ἀπεμακρύνθη ὁλωςδιόλου ἀπ' αὐτό. Πρόσεξε, ἂν ἡμπορῇς, εἰς τὸν συλλογισμόν μου. Σήμερον εἴμεθα εἰς τὰς 15 Νοεμβρίου. Ἡ κόρη μας, ὁ γαμβρός μας, τὰ δύο παιδιὰ των, οἱ δύο ὑπηρετῆται των εἶναι ἐδῶ εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν μας ἀπὸ τὰς 13 Αὐγούστου, ἥτοι τρεῖς μῆνας καὶ δύο ἡμέρας, καὶ λογαριάζουν νὰ μείνουν αὐτοὶ, τὰ παιδιὰ των καὶ οἱ ὑπηρετῆται των, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεώς μας, ἥτοι μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου . . .

— Καὶ τί μ' αὐτό; Μήπως τώρα σοῦ κακοφαίνεται καὶ ἡ ἐδῶ διαμονὴ των; Μήπως ἔχεις σκοπὸν νὰ παραπονεθῇς ὅτι ἐξοδεύεις καὶ δι' αὐτούς; Μήπως θέλεις νὰ τοὺς ἐξορίσῃς καὶ ἀπὸ τὸ σπῆτί σου; . . . ἀπὸ τὸ σπῆτί μου; . . . Αὐτὸ μόνον δὲν γίνεται!

— Γυναῖκά μου!

— Νὰ μὴ βλέπω καὶ τὰ παιδιὰ μου! Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι ἡ μόνη παρηγορία μου εἰς τὸν κόσμον!

— Εὐχαριστῶ!

— Σὲ ξεῖρω δά! εἶσαι ἱκανὸς νὰ εὕρῃς ὅτι τὰ παιδιὰ κάμνουν πολὺν κρότον! Τὰ ἀγγελόπουλα! μὲ ταῖς μικραῖς γλυκαῖς φωναῖς των καὶ τὰ ποδαράκια των!

— Ἀλλὰ ποῖος λέγει τὸ ἐναντίον; ἀνέκραξεν ἀνυπομόνως ὁ κ. Δεγρᾶζ. Ἀφῆσέ με νὰ ὁμιλήσω καὶ πρόσεξε, σὲ παρακαλῶ καὶ πάλιν, εἰς τοῦς συλλογισμούς μου. Διὰ τί ἡ κόρη μας καὶ ὁ γαμβρός μας ἔμειναν μαζύ μας τρεῖς μῆνας καὶ δύο ἡμέρας, καὶ διατί θὰ μείνουν μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου;

— Ὡραία ἐρώτησις! Διότι μᾶς ἀγαποῦν, διότι τοὺς ἀρέσει νὰ ἦναι μαζύ μας! διότι θέλουν νὰ μᾶς ὑποχρεώσουν. . . διότι εἶναι εὐαίσθητοι, περιποιητικοί . . .

— Τέλος πάντων, τὸ ἄκρον ἀντίθετον ἀπὸ ἐμέ. . . Δὲν τὸ εἶπα καλά; εἶπεν ὁ κ. Δεγρᾶζ γελῶν. Ἐπειτα δὲ προχωρῶν πρὸς τὴν γυναῖκά του, — Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω, προσέθηκε! . . . Σὲ λατρεύω, διότι εἶσαι πάντοτε δώδεκα ἐτῶν.

— Πῶς! Δώδεκα ἐτῶν!

— Θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι εἶσαι καὶ θὰ εἶσαι πάντοτε τὸ αὐτὸν καὶ εὐπιστον πλάσμα, τὸ ὁποῖον τόσον εὐχαρίστως ἐνυμφεύθη.

— Πῶς αὐτὸν καὶ εὐπιστον! ὑπέλαβεν ἡ κ. Δεγρᾶζ προσβεβλημένη ὀλίγον. Μήπως σοῦ περνᾷ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι τὰ παιδιὰ μας δὲν ἔχουν. . .

— Ναί, γυναῖκά μου, ἔχουν καὶ αὐτὰ καὶ ὅσα ἄλλα θέλεις ἀκόμη προτερήματα! Ἀλλὰ πιστεύεις ὅτι ἡ κόρη σου μὲ τὸ ὥραϊον πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἐπιδεικνύῃ, διότι καὶ οἱ ἄλλοι θέλουν νὰ τὸ βλέπουν, ὅτι ὁ γαμβρός σου μὲ τὰς καλλιτεχνικὰς κλίσεις καὶ τὴν φαντασίαν του, θὰ ἄφινον τοὺς Παρισίους καὶ τὰς πρώτας χειμερινὰς διασκεδάσεις· καὶ θὰ ἐφευγε κάθε πρωτὶ διὰ τὰς ἐργασίας του καὶ θὰ ἐπανήρχετο τὸ βράδυ, χάριν τῆς μοναδικῆς εὐτυχίας νὰ παίζῃ πικέτον μὲ ἓνα πατέρα, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ γίνετα ὀλίγον κωδός, καὶ μὲ μίαν μητέρα ἡ ὁποία δὲν θὰ ἔχανε τίποτε, ἂν ἐγίνετο ὀλίγον βωδὴ;

— Μὰ τί ὑποθέτεις λοιπόν; Πῶς ἐξηγεῖς τὴν παρατεταμένην διαμονὴν των πλησίον μας;

— Φιλότατη μου, ἐπ' ἀνέλθε ὁ κ. Δεγρᾶζ γελῶν. Ἐνθυμεῖσαι ὅταν ἦσουν νέα καὶ εἶχες ὠραιότατα μαλλιά, πόσον εὐχαριστεῖσθαι ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὴν ἐξοχὴν, διὰ νὰ ἀφίνης νὰ ξεκουρασθῇ ἡ χωρίστρα σου; Ἐτσι χαίρονται καὶ τὰ παιδιὰ μας διότι μένουν ἐδῶ καὶ ξεκουράζεται τὸ πουργί των.

— Ἀ! καὶ μὲν! Ἡμπορεῖς νὰ ὑποθέσῃς . . .

— Δὲν μὲ πειράζει αὐτό. Δὲν τοὺς κατη-

γορῶ ὡς ἀχαρίστους! Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἂν εἶχον 20,000 φράγκων εἰσόδημα, ἀντὶ δέκα, θὰ μᾶς ἠγάπων πάντοτε, ἀλλὰ κατὰ μεγαλείτερα διαλείμματα. Δὲν γνωρίζω, διὰ νὰ σοῦ φέρω ἐν παράδειγμα, γαμβρὸν καλλίτερον ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας. Δὲν ἀφίνει νὰ περάσῃ καμμία ἑορτὴ μου. Εἰς τὸ ὄνομά μου, εἰς τὰ γενέθλιά μου, εἰς τὴν ἐπέτειον τοῦ γάμου μου, νὰ σου τον μὲ μίαν ἀνθοδέσμη.

— Καὶ πιστεύεις βέβαια ὅτι μόνον τὸ συμφέρον;

— Ἀ! ὄχι δὲ μόνον τὸ συμφέρον. . . Τὸ συμφέρον συντροφεύμενον. . . μισὸν συμφέρον καὶ μισὸν ἀγάπη. . . συμφέρον τὸ ὁποῖον δὲν καταλαμβάνει καὶ ὁ ἴδιος. Ἐχει τὴν ἀνάγκην μου. Ἐγὼ τὸ μαντεύω καὶ ὠφελοῦμαι, χωρὶς νὰ μοῦ κακοφαίνεται.

— Ποῦ τὰ συλλογίζεσαι! Εἶσαι νὰ σὲ λυπηταὶ κάνεις! Καταστρέφεις τὴν ποίησιν ὅλων τῶν πραγμάτων! Μόνον ὅταν ἔχῃ τις τοιαῦτα αἰσθητάματα ὑποθέτει ὅτι ἔχουν καὶ οἱ ἄλλοι. Τί ἀηδία!

— Καθόλου! Εἶναι φυσικόν! Οἱ γέροντες εἶναι πληκτικοί. Πρέπει νὰ ἔχουν κᾶτι διὰ νὰ ἀναπληρῶνουν αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα! ἐγὼ ἔχω τὴν φιλοξενίαν!

— Εἰπέ λοιπὸν καθαρά ὅτι τὰ παιδιὰ μας ἔχουν τὸ σπῆτί μας ξενοδοχεῖον!

— Ἐπ' ἀνω κάτω. Εἰς τὸ πατρικὸν σπῆτι κατοικοῦν τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν πολλὰ χρήματα καὶ θέλουν νὰ κάμουν οἰκονομίαν. Ἐξώδευσαν πολλὰ εἰς τοὺς χοροὺς καὶ εἰς τὰ θέατρα; Ἄς ὑπάγωμεν νὰ περάσωμεν μίαν ἐβδομάδα εἰς τὸ σπῆτι τοῦ πατρός μας! Θέλουν νὰ κάμουν ἐν μικρὸν ταξείδι; Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τοῦ πατρός μας δι' ἓνα μῆνα! Τὸ ἐν ἀπὸ τὰ παιδιὰ πάσχει ὀλίγον! . . . Ἄς τὸ στείλωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ παπποῦ. . . Καὶ τὸ στέλλουν. . . καὶ ἔρχονται μαζύ! Ἐπειδὴ δὲ τοὺς δέχονται μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλας, ἐπειδὴ δὲ ἔχουν νὰ συλλογισθοῦν τίποτε, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ ἔχει ἀξιόλογα ἐπιπλα καὶ λαμπρὰ τραπέζι μὲ ὀρνίθας καὶ πέρδικας, τὰς ὁποίας ὁ ἐγωῖστὴς αὐτὸς εἶναι εὐτυχὴς νὰ μοιράζῃ μὲ τὰ παιδιὰ του, ἔρχονται, ξαναέρχονται καὶ μένουν μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν.

— Ἀ! τί ἐλεεινότης! Ὅλα τὰ καταντᾷ εἰς τὸν ἐγωῖσμόν, ἀκόμη καὶ τὸ πατρικὸν φίλτρον!

— Ἀλλὰ ὑπόθεσε διὰ μίαν στιγμὴν τὸ ἐναντίον, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Δεγρᾶζ προσποιούμενος ὅτι δὲν ἤκουσε τὴν γυναῖκά του. . . ὑπόθεσε ὅτι ἐδιπλασίαζα τὴν προίκα τῆς θυγατρὸς μου, ὅπως ἠθέλες. Τί θὰ συνέβαινε; Ὅτι σήμερον τὰ παιδιὰ μας, χάρις εἰς τὰς ὑπὲρ τὰ δέον ποιητικὰς ιδέας τοῦ γαμβροῦ μας, δὲν θὰ ἦσαν ἴσως πολὺ πλουσιώτερα καὶ ἐγὼ θὰ ἦμην πολὺ πτωχότερος, ὅτι δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ

τὰ φιλοξενῶ οὔτε τὸσον καιρὸν οὔτε τὸσον καλὰ, καὶ ὅτι θὰ ἤρχοντο ὀλιγώτερον εἰς τὸ σπῆτί μας, διότι θὰ εὐρίσκοντο καλλίτερα εἰς τὸ ἰδικόν των. Κύριε ἐλέησον! Ἄλλ' ἂν τὰ παιδιά μας, φιλότατη μου, ἦσαν πλουσιώτερα ἀπὸ ἡμᾶς, πρὸ ἐξ ἐβδομάδων ἤδη ἡ κόρη μας θὰ εὐρίσκεν ὅτι ἡ ἐξοχή μας εἶναι πολὺ ὑγρὰ διὰ τὸ φθινόπωρον καὶ θὰ ἐφοβεῖτο μήπως ἡ ὀμίχλη τοῦ ποταμοῦ βλάβη τὰ μικρά της, καὶ ὁ γαμβρός μου θὰ μοῦ ἔλεγε καθαρὰ ὅτι τὸ καθημερινὸν πῆραινε καὶ ἔλα πειράζει τὴν υγείαν του!.. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ ἐπίλογός μου, τὸν ὁποῖον ἀφιερώνω εἰς ὅλους τοὺς πατέρας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν νὰ ὑπανδρεύσουν θυγατέρας. — Θέλετε νὰ μὴ χάνετε τὰ παιδιά σας; Κρατήσατε τὰ χρήματά σας! Θέλετε νὰ διασκεδάζητε μὲ τὰ ἐγγόνιά σας; Κρατήσατε τὰ χρήματά σας! — Διότι μόνον διὰ τῶν χρημάτων ὁ πατὴρ μένει ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας καὶ ὁ πατρικὸς οἶκος ἡ οἰκογενειακὴ ἐστία· τουτέστι διὰ τοὺς γέροντας ἀσυλον τιμῆς καὶ εὐζωίας· διὰ τοὺς νέους τὸπος ἀνέσεως καὶ διασκεδάσεως· διὰ τοὺς μικροὺς φωλεὰ, ὅπου ἔρχονται νὰ ζητήσωσι τὴν υγείαν καὶ ἐνίοτε περιποιήσεις νοσημονεστέρως καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς μητρικὰς διὰ πάντας τέλος κέντρον, βωμὸς ὅπου δημιουργοῦνται αἱ ἀναμνήσεις, ὅπου ἀνδρῶνται καὶ γηράσκουσιν αἱ γενεαί, ὅπου δικαιώνονται αἱ παραδόσεις τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς στοργῆς! Κάλεσον ἂν θέλῃς τὴν προνοητικότητά μου ταύτην στρατήγημα καὶ ἐγωισμὸν. Ἐγὼ ὅμως ἀποκαλῶ αὐτὴν τὸ ἀληθὲς πατρικὸν φίλτρον, διότι δι' αὐτῆς τὰ παιδιά γίνονται εὐτυχέστερα καὶ καλλίτερα. Σημείωσε ἀκόμη καλὰ καὶ τοῦτο, ἀγαπητή μου. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ γαμβρός μου ἦτο φύσει ἀξιόλογος γαμβρός, ἀλλ' ἄνευ τῆς προνοητικότητός μου, αἱ ἀγαθαὶ του διαθέσεις θὰ ἔμενον ἴσως ἀπλᾶ σπέρματα, κάλυκες χωρὶς ἄρωμα. . . Εἰς ποῖον χρεωστῇ ὅτι ἐλουλούδισαν; Εἰς ἐμέ! Συμπέρασμα — Δὲν θὰ προσθέσω οὔτε ἓνα ὀβολὸν εἰς τὴν προῖκα τῆς θυγατρὸς μου.

Γ'

Ἐφθάσαμεν εἰς τὰς 30 Νοεμβρίου, μετὰ 15 ἡμέρας, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὴν Villeneuve, διότι ἐν τῇ διηγέσει ταύτῃ παρέβην ἀναντιρρήτως ὀλίγον τὴν ἐνότητα τοῦ καιροῦ, ἀλλ' ἐσεδάσθην πάντοτε τὴν ἐνότητα τοῦ τόπου. Ἡ οἰκία τοῦ κ. Δεγρᾶζ εἶναι ὅλη χαρά. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ποτὲ δὲν ἐφάνη τόσον εὐθυμὸς καὶ τόσον εὐτυχής. Εἶναι ἡ εἰκοστὴ πέμπτη ἐπέτειος τοῦ γάμου του.

— Γυναῖκά μου, εἶπεν εἰς τὴν κ. Δεγρᾶζ, τὴν ἡμέραν αὐτὴν πρέπει νὰ τὴν ἐορτάσωμεν μεγαλοπρεπῶς. Σήμερον κάτω ἡ οἰκονομία, ἔξω ὅλα τὰ πανιά! Ἐνα γεῦμα . . . ὥς νὰ ἤμουν λαίμαργος! Παρήγγειλα εἰς τὴν κόρην μας, ἥτις ἐπῆγε νὰ περάσῃ εἰς τοὺς Παρισίους μίαν ἡμέραν

δὲν εἰξεύρω διὰ ποῖαν ὑπόθεσιν, νὰ ἐπανέλθῃ μὲ τὸν σύζυγόν της μὲ τὸν σιδηρόδρομον τῶν τεσσάρων. Εἰς τὸ δωμάτιόν της θὰ εὕρῃ ἐν ὥρῳ νέον φόρεμα, τὸ ὁποῖον θέλω νὰ φορέσῃ σήμερον. Ἄν δὲ καὶ σὺ μὲ ἀγαπᾷς ἀκόμη ὀλίγον, μὲ ὅλα μου τὰ ἐλαττώματα, ἀπόδειξέ με το. Γίνου καὶ σὺ εὐμορφὴ σήμερον. Φόρεσε διὰ τὸν δειπνον καὶ τὴν ἐσπερινὴν συναναστροφὴν τοὺς ἀδάμαντας τῆς καὶ μὲν τῆς μητρὸς μου, διότι προσεκάλεσα ὅλους τοὺς γείτονας. Αὐτοὶ μὲ ἐνθυμίζουσιν ὅτι περισσότερον ἡγάπησα εἰς τὸν κόσμον. Ἐκεῖνην ἥτις μὲ τοὺς ἔδωκε διὰ σέ, σέ ἥτις τοὺς ἐφόρεσε δι' ἐμέ καὶ δι' αὐτὴν, τὴν κόρην μας, ἥτις θὰ τοὺς φορέσῃ καὶ διὰ τοὺς τρεῖς μας. . .

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ὁ κ. Δεγρᾶζ, ἀπεμακρύνθη διὰ νὰ κρύψῃ ὀλίγον τὴν συγκίνησίν του.

Διατί ἡ κ. Δεγρᾶζ, δὲν ἀπεκρίθη; Διατί ἔμεινεν ὀλίγας στιγμὰς ἀκίνητος καὶ βλέπουσα πρὸς τὰ κάτω; Διατί ἡ κόρη της, μόλις ἐλθοῦσα, τὴν ἐπῆρε μαζύ της εἰς τὸ δωμάτιον κλαίουσα; Διατί ὁ γαμβρός ἦτο κατηφής; Διατί ὁ κώδων τοῦ δειπνοῦ τοὺς ἔκαμε νὰ ἀνατριχιάσωσι καὶ οἱ τρεῖς; Διατί, μόλις εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἡ μήτηρ ἔρριψε τεταραγμένον βλέμμα ἐπὶ τοῦ συζύγου της; Διατί ὁ κ. Δεγρᾶζ, ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε λέξεις τινὰς αἰτινες ἦσαν σχεδὸν ἐπιπληξίς; Διατί; Αἱ λέξεις αὗται σαφηνίζουσι τὰ πάντα.

— Πῶς! δὲν φορεῖς τοὺς ἀδάμαντάς σου! ἀνέκραξεν ὁ πατήρ.

Ἡ μήτηρ, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσῃ, ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ συζύγου της κλαίουσα. Ἡ κόρη ἐφίλησε τὴν χεῖρά του, γονυπετήσασα ἐνώπιόν του.

— Δὲν ἔχεις τοὺς ἀδάμαντάς σου; Τί τοὺς ἔκαμες;

Ἡ μήτηρ καὶ τὰ τέκνα ἐσιώπησαν.

— Δὲν ἀποκρίνεσαι, ἐπανέλαθεν ὁ πατήρ δι' αὐστηροτέρως φωνῆς. Θὰ ὀμιλήσω λοιπὸν ἐγώ. Τοὺς ἐπώλησας διὰ νὰ πληρώσῃς τὴν ἀπερίσκεψίαν τοῦ γαμβροῦ σου! Ναί! Ἐπειδὴ ἐνόμισε καλὸν νὰ ἀναμιχθῇ εἰς παράλογον ἐπιχείρησιν, ἐπειδὴ ἔκαμε τὴν ἀνοησίαν νὰ ἐγγυηθῇ δι' ἀνθρώπους ἀτίμους, οἵτινες τὸν ἠπάτησαν, ἡναγκάσθης, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ἥμισυ τοῦ χρέους του. . . διότι χρεωστῇ ἀκόμη 12,000 φράγκων, ἡναγκάσθης νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃς τὸ ἀγαπητότερον ἐνθύμημα τῆς μητρὸς μου, τὸν πολυτιμότερον μάρτυρα τῆς ἀγάπης μας. . . νὰ φαρμακεύσῃς τέλος τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ὁραίας αὐτῆς ἡμέρας! Ἄ! εἶσαι πολὺ ἀξιοκατάκριτος.

Ἡ μήτηρ προσεπάθησε νὰ ψιθυρίσῃ λέξεις τινάς. . .

— Ἀρκεῖ, ἐπανέλαθεν ὁ κ. Δεγρᾶζ διακόπτων αὐτὴν. Ἰδοὺ οἱ ὑπηρέται. Καθίστατε εἰς τὰς θέσεις σας.

Ἡ μήτηρ καὶ τὰ τέκνα κατηυθύνθησαν ἐν σιω-

πῇ πρὸς τὴν τράπεζαν· ἀλλ' αἴφνης ἐνῶ ἡ κ. Δεγρᾶζ ἤνοιγε τὸ χειρόμακτρόν της ἀνέπεμψε μεγάλην κραυγὴν· τὸ αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ γαμβρός, καὶ ἀμφοτέρω ὁρμησαν πρὸς τὸν κ. Δεγρᾶζ, ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων. . . Ἡ μήτηρ εὗρε τὴν θήκην τῶν ἀδαμάντων της ἐπὶ τῆς παροφίδος, καὶ ὁ γαμβρός τὰς 12,000 φράγκων, αἱ ὁποῖαι τῷ ἔλειπον.

— Ἄ! φίλε μου! Πάτερ μου!

— Καλὰ, καλὰ, εἶπεν ὁ κ. Δεγρᾶζ, ἐλευθερούμενος ἀπὸ τοὺς ἐναγκαλισμούς των. Τόρα δὲν μὲ λέγετε πλέον ἐγωιστὴν. Τὰ βλέπετε; Εἶχον ἀδικον, ὅταν σὰς ἔλεγον, καὶ πείθεσθε τέλος πάντων ὅτι ὁ πατὴρ πρέπει νὰ μένῃ πλουσιώτερος τῶν τέκνων του, ἂν ὅχι δι' ἄλλο. . . τοῦλάχιστον διὰ νὰ τοὺς βοηθῇ εἰς κρίσιμόν τινα ὥραν καὶ νὰ τοὺς σώζῃ ἀπὸ τὴν καταστροφὴν; Πρόσεχε μόνον, γαμβρέ μου, μὴ ξαναρχίσῃς, διότι ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ ξαναρχίσω πλέον.

Α. Σ. Β.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΑΤΙΝΑ ΥΠΝΟΥΣΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ

Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδὲ σελ. 133.

Μετὰφρασις Σ. Κ. Σκιαλλαροπούλου.

Ἡ φαῖα σάυρα, ἡ καὶ τοιχοδρόμος καλουμένη, ἔλθῃ ὁ χειμὼν ἀπεκδύεται τὸ ἀνώτερον στρώμα τοῦ δέρματος (γῆρας, λεβηρίς), ἔπειτα δὲ ἀποσύρεται ἡ εἰς ὅπας δένδρων ἢ τοίχων, ἡ εἰς κοιτώματα ὑπὸ τὴν γῆν· ἐκεῖ δὲ καταλαμβάνεται ὑπὸ νάρκης, τῆς ὁποίας ἡ πλειοτέρα ἢ ὀλιγώτερα ἐπίτασις εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὸ κλίμα ἐν ᾧ τὸ ζῶον κατοικεῖ, καὶ πρὸς τοῦ χειμῶνος τὴν δριμύτητα.

Μεταξὺ τῶν σαυρῶν, ὑπάρχει εἰδὸς τι ὠραιότερον πάντων τῶν ἄλλων, ἡ πρασίνη σάυρα τῆς Καρολίνης, ἥτις ἐπιστημονικώτερον καλεῖται σαῦρος ὁ μυιοθήρας. Ἡ σάυρα αὕτη εἶνε ὠραία, ζωηρά, ὑπομονητικὴ, ἐργατικὴ. Τὸ μικρὸν τοῦτο ζῶον καὶ τὸν ὀφθαλμὸν θέλγει καὶ τὸ ἐνδιαφέρον κινεῖ, ἀλλ' εἶνε τόσον λεπτοφυὲς, ὅσον καὶ ὠραῖον κατὰ τὸν χρωματισμὸν. Δὲν φαίνεται εἰμὴ μόνον κατὰ τὸ θέρος· τὸν χειμῶνα χώνεται ὑπὸ τὴν γῆν ἢ εἰς ὅπας δένδρων, ἐνθα ἀπονάρκουται. Κατὰ τὰς ὠραίας καὶ θερμὰς ἡμέρας, αἵτινες ἐνίοτε ἀνατέλλουσιν τὸν χειμῶνα, ζωογονεῖται καὶ λαμβάνει ἐνίοτε τὸ θάρρος νὰ ἐξέλθῃ τῆς κρύπτῃς του, ἀλλὰ τὸ αἴφνης ἐπερχόμενον πάλιν ψυχρὸς τὸ καλοῖσθαι τὸσφ ἀδύνατον, ὥστε δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἄσυχρόν του καὶ ἐνίοτε ἀποθνήσκει καθ' ὁδὸν ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Πλίνιος παρετήρησαν ὅτι ὁ χαμαιλέων φασεῖ εἰς τὰ μέτρια κλίματα, ὁ δὲ Βελμὼν δὲ Βωμάρ βεβαίως ὅτι ζῇ τέσσαρας

ἔως πέντε μῆνας χωρὶς νὰ λάβῃ οὐδεμίαν φαινομενικὴν τροφήν.

Εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς ἐν Γαλλίᾳ Προβηγκίας ζῇ εἰδὸς τι ἀσκαλαβώτου, ὅπερ διέρχεται τὸν χειμῶνα ἢ εἰς σχισμάδας τῆς γῆς ἢ ὑπὸ τὰ κεραμίδια χωρὶς νὰ ἦνε ἐντελὲς ναρκωμένον. Ἄμα τὸ ἀνεύρης εἰς τὴν κρύπτῃν του, προσπαθεῖ νὰ διαφύγῃ βαρέως κινούμενον.

Ὁ Κ. Ρεγνώλτ ἔκαμε περίεργα πειράματα ὡς πρὸς τὴν ἀναπνοὴν τῶν σαυρῶν. Οὕτω λ. χ. ἐπὶ ἐξωτερικῆς θερμότητος 7,3 φωλοῦσαι σαῦραι ἀπορροφοῦσι κατὰ χιλιόγραμμον 0,0246 ὀξυγόνου τὴν ὥραν.

Ἐπὶ ἐξωτερικῆς θερμότητος 14,8 μὴ ἐντελὼς ἔξυπνοι σαῦραι ἀπορροφοῦσι κατὰ χιλιόγραμμον 0,0646 ὀξυγόνου τὴν ὥραν.

Ἐπὶ ἐξωτερικῆς θερμότητος 23,4 ἐντελὼς ἔξυπνοι σαῦραι ἀπορροφοῦσι κατὰ χιλιόγραμμον 0,1960 ὀξυγόνου τὴν ὥραν.

Τὰ πειράματα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅχι μόνον ὅτι ὅσῳ πλειότερον εἶνε τὸ ψυχρὸς, τόσῳ ὀλιγώτερον ὀξυγόνον ἀπορροφοῦσιν αἱ σαῦραι, ἀλλ' ἀποδεικνύουσιν πρὸς τούτοις ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ ὀξυγόνου αὐξάνει ἐφ' ὅσον ὑφύεται καὶ ἡ θερμότης αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὴλα δὴ ἡ διαφορά τῆς ζωϊκῆς αὐτῶν θερμότητος ἐπὶ τὴν τῆς περιστοιχιζούσης αὐτὰ ἀτμοσφαιρᾶς ἔχει πλειότερον ἔντασιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀναπνευστικὸν σύστημα τῶν ζῶων τούτων εἶνε ὀλιγώτερον τέλειον, ἡ ἀπορρόφησις τοῦ ὀξυγόνου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ὁρίαν τινα λίαν περιορισμένην. Δὲν δύναται αἱ σαῦραι νὰ ἀναπτύξωσιν ἱκανὴν θερμότητα ἐν ἑαυταῖς ὅπως κατασταθῶσιν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν αἰτίων τῆς ψυχράσεως, ἡ δὲ ἐνέργεια τῶν ζωϊκῶν αὐτῶν λειτουργιῶν εἶνε οὐσιωδῶς ὑποτεταγμένη εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἐξωθεν ἐπερχομένης εἰς αὐτὰς θερμότητος.

Ὁ Λασσπεδ, ἐν ταῖς περὶ ὄψεων μελέταις του, διηρῶνῃσε τὰ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς θερμότητος καὶ ἐβεβαίωσε τὴν ἐπενέργειαν αὐτῆς.

Οἱ ὄφεις, λέγει, φωλοῦσι τὸν χειμῶνα πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον καὶ διαρκέστερον ἢ μὴ, ὅσῳ δριμύτερον καὶ διαρκέστερον ἢ μὴ εἶνε τὸ ψυχρὸς. Μόνον τὰ μικρὰ εἶδη ἀπονάρκουσιν ἐντελὼς, διότι οἱ μεγάλοι ὄφεις ζῶσιν ἐπὶ τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ἐνθα τὸ ψυχρὸς ποτὲ δὲν εἶνε τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ζωϊκὴν κίνησιν μέχρις ἐντελῆς ἀπονάρκωσεως. Ἐξυπνοὺς δὲ ἀπὸ τοῦ ἐτησίου των ὕπνου εὐθὺς ἄμα γίνωσιν ἐπαισθηταὶ αἱ πρῶται θερμαὶ τῆς ἀνοιξέως ἡμέραι. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ δύναται νὰ φανῇ παράξενον, λέγει ὁ Λασσπεδ, εἶνε ὅτι καὶ οἱ ὄφεις, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ φωλοῦντα ζῶα, εἴτε ὠτόκτα εἴτε μὴ, ἔξυπνοῦσιν ὅτε ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε ἀκόμη ὀλιγώτερον θερμὴ, ἢ ὅτε οὗτοι, περὶ τὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου, δὲν ἠδύναντο νὰ τηρήσωσι τὴν ἐνέργειαν τῶν λειτουργιῶν των.

Διὰ τί τάχα, ἐρωτᾷ ὁ Λασπεδ, ἄλλα ἀπο-
τελέσματα νὰ ἔχῃ ἡ θερμότης τοῦ ἔαρος καὶ
ἄλλα ἡ τοῦ φθινοπώρου; Διὰ τί περὶ τὸ τέ-
λος τοῦ χειμῶνος, ὁ αὐτὸς βαθμὸς τῆς θερμό-
τητος ἐπενεργεῖ πλεῖστον ἐπὶ τῆς ἐνεργητικό-
τητος τῶν ζώων;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἀπαντᾷ μόνος τοῦ
ὁ Λασπεδ. Διότι, λέγει, ἡ ἐαρινὴ θερμότης δὲν
εἶνε ὁ μόνος παράγων, ὅστις ζωογονεῖ καὶ θέτει
εἰς κίνησιν τὰ νεναρκωμένα ζῶα. Κατὰ τὴν
ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους ἡ ἀτμοσφαῖρα ὄχι μόνον
ἀρχίζει νὰ θερμαίνεται, ἀλλὰ καὶ πληροῦται ἡ-
λεκτρικοῦ ρεύστος, ὅπερ διασκορπίζεται διὰ
τῶν θερμῶν λαϊλάπων. . . . Τοῦτο δὲ τὸ πῦρ
τὸ ἡλεκτρικὸν εἶνε ἐκ τῶν κυριωτέρων αἰτίων,
ἅτινα ζωογονοῦσι τὰ ζῶα. "Οθεν οὐδὲν θαυμα-
στὸν ἂν, ὅτε τὸ ῥηθὲν ἡλεκτρικὸν ρεύστος εὐρί-
σκειται ἀφθονον ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, ἂν, λέγομεν,
τὰ ζῶα, τεθέντα ἤδη εἰς κίνησιν ὑπὸ τοῦ ἰσχυ-
ροῦ τούτου αἰτίου, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκη νὰ
ἐντελῶς ζωογονηθῶσιν εἰμὴ τοσαύτης μόνον θερ-
μότητος, ὅση μόνον τῆς, ἀνεῖ ἄλλου βοηθήμα-
τος, δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ νὰ τὰ ἐξεγείρῃ ἀπὸ τῆς
χειμερινῆς νάρκης.

Καὶ τὰ ζῶα δὲ, ἅτινα ἔχουσιν ἱκανὴν ἐσωτερι-
κὴν θερμότητα, ὥστε νὰ μὴ ἀπονάρκωνται τὸν
χειμῶνα, καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, αἰσθάνονται
πόσον διάφορος εἶνε ἡ ἐπενέργεια τῆς θερμότη-
τος τοῦ ἔαρος τῆς τοῦ φθινοπώρου. Πολὺ πλεο-
τέραν αἰσθάνονται ζωικὴν δύναμιν καὶ ἐσωτε-
ρικὴν ἐνεργητικότητα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ
ἔαρος παρὰ ὅτε προσεγγίζει ὁ χειμῶν, καὶ τοῦτο
ἐνεκα τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύστος, ὅπερ πολὺ ἰσχυ-
ρότερον ἐπενεργεῖ κατὰ τὸ ἔαρ ἢ κατὰ τὸ φθι-
νόπωρον.

Τὰ βατραχοειδῆ πάντα, οἱ βάτραχοι, οἱ φρῦ-
νοι, αἱ σαλαμάνδραι, οἱ τρίτωνες κλ. καταλέ-
γοντο ἄλλοτε εἰς τὰ ἔρπετά.

Ὁ Βλακινβιλ πρῶτος ἀπέδειξε τὴν πρὸς τοὺς
ἰχθύας σχέσιν των. Οἱ γυρίνοι δὴλα δὴ, ἦτοι τὰ
μικρὰ βατράχια, ἅμα γεννηθῶσιν, ἔχουσιν ἐ-
κατέρωθεν τοῦ λαιμοῦ βράγχια, ἐνεκα τῶν ὁ-
ποίων δὲν δύναται εἰμὴ ἐν τῷ ὕδατι νὰ ζῶσι,
διότι, ὡς γνωστὸν, τὰ βράγχια εἶνε οὕτως εἰ-
πεῖν οἱ πνεύμονες τῶν ἐνὺδρων ζώων. Τοῦτο
εἰς οὐδὲν ἕτερον ἐκ τῶν ἔρπετων συμβαίνει. Ἡ
κυκλοφορία τοῦ αἵματος τῶν μικρῶν βατραχίων
εἶνε ἐπίσης ὁμοία πρὸς τὴν τῶν ἰχθύων· ἐν
αὐτοῖς δὴλα δὴ τὸ αἷμα κυκλοφορεῖται ἀπαν-
ταχοῦ τοῦ σώματος ἀμέσως ἐρχόμενον ἐκ τῶν
βραγχίων χωρὶς πρότερον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν
καρδίαν καὶ ἐκ ταύτης νὰ λάβῃ νέαν ὥθησιν.
Βραδύτερον ἀναπτύσσονται εἰς τὰ βατράχια οἱ
πνεύμονες καὶ φθίνουσι τὰ βράγχια, τότε δὲ ἡ
κυκλοφορία τοῦ αἵματος εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν
τῶν ἔρπετων· τὸ αἷμα, ὅπερ ἐκπέμπεται εἰς τὰ
ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ τὸ ἐκείθεν ἐπανερχό-

μενον ἀναμειγνύεται τότε εἰς τὴν κοιλίαν τῆς
καρδίας. Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ
τὸ ζήτημα, περὶ οὗ πρὸς γινώσκοντες, διότι
δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς θερμότητος ἐνὸς
ζώου ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἀναπνέει, ὁ δὲ
Dutrochet ἀπέδειξε ὅτι οὐδὲν ζῶον ἀναπνέον
διὰ βραγχίων ἔχει ἐπαισθητὴν ζωικὴν θερμό-
τητα· ἔχει βεβαίως θερμότητά τινα, ἀλλ' αὕτη
εἶνε ἐλαχίστη.

Ἡ εἰδικὴ θερμότης τῶν ἔρπετων, ἅτινα ἀνα-
πνέουσιν ὡς αἱ χελῶναι, εἶνε κατωτέρα, τοῦ-
λάχιστον ἀληθεύει τοῦτο ὡς πρὸς τὰ εἶδη ἐφ' ὧν
ἔχουσιν γεῖναι πειράματα, τῆς εἰδικῆς θερμότη-
τος τελειότερων τινῶν ἐντόμων· τοῦτο δὲ ἔχει
ἀναλογίαν πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀναπνέουσι.

Ὁ Σπαλλανζάνης, διάσημος Ἰταλὸς φυσιο-
δίφης τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἔκαμε σπουδαῖα πειρά-
ματα ὡς πρὸς τὴν χειμερινὴν νάρκην τῶν ζώων
καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ταῦτα ἀπονάρκουνται.

«Ἐξ ὅλων τῶν γνωστῶν ζώων, γράφει ὁ
Σπαλλανζάνης, τὰ ἔρπετά καὶ τὰ ἔντομα εἶνε
τὰ μᾶλλον φοβούμενα τὸ ψῦχος καὶ ἐπιζητοῦντα
τὴν θερμότητα. Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι τὸ ἡ-
λιακὸν θάλασπον εἶνε ἡ ψυχὴ των· ὅταν ἐκτίθεν-
ται εἰς τὸν ἥλιον εἶνε πολὺ μᾶλλον εὐαίσθητα
καὶ εὐκίνητα, τοσοῦτω δὲ μᾶλλον ζωηρότερα καὶ
τολμηρότερα καθίστανται, ὅση πλεῖστον φλο-
γερός εἶνε ὁ ἥλιος. Τὰ ἰοβόλα, οἷα εἶνε οἱ πλει-
στοὶ τῶν ὄψεων καὶ οἱ σκορπίοι, τότε εἶνε μᾶλ-
λον ἐπιφοβὰ, ὅταν ὁ ἥλιος καίῃ, καὶ τότε εἶνε
ἐπικινδυνωδέστερος ὁ ἴος των. Ἀντιθέτως ἐπιδρᾷ
ὁ χειμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἰοβόλων καὶ ἐπὶ τῶν μὴ τοι-
ούτων. "Οθεν καὶ ἅμα οὗτος ἀρχίζει ζητοῦσιν
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καταφύγιον. Ἄλλα φωλοῦσιν
εἰς σχισμάδας τοίχων, ἄλλα ὑπὸ τὰ κεραμίδια.
Εἶνέ τινα, ἅτινα κρύπτονται ἐν τῷ μέσῳ σωροῦ
πετρῶν ἢ εἰς σχισμάδας δένδρων ἢ εἰς κορμῶν
κοιλώματα, ὡς αἱ ἔχιδναι· ἄλλα τέλος καὶ εἰς
τὸν βυθὸν τῶν ὑδάτων ἀποσύρονται.

Καὶ ἂν καὶ τὰ ζῶα ταῦτα ἱκανῶς προφυλάσ-
σονται εἰς τὰς κρύπτας των ἀπὸ τοῦ ψύχους,
οὐδὲν ἦττον ὅμως, λέγει ὁ Σπαλλανζάνης, πο-
λὺ καὶ οὕτω ὑπὸ τῆς δριμύτητος αὐτοῦ ταλαι-
πωροῦνται. Τεκμήριον δὲ εἶνε ἡ ληθαργία, ἥτις
τὰ καταλαμβάνει ἐφ' ὅλην τὴν χειμερινὴν ὥραν.
Οἱ φρῦνοι καὶ οἱ βάτραχοι διατρίβουσιν ὅλον
τὸν χειμῶνα ἐντὸς τῶν ὑδάτων ἢ ὑπὸ τὴν γῆν,
καὶ ἐκεῖ διατελοῦσιν ὄντες ἐν συνεχεῖ νάρκῃ.»

Διὰ τί τὰ μὲν ἔρπετά χάνουσι τὰς δυνάμεις
των καὶ φαίνονται ὡς ἂν ἀποθαμμένα ἅμα αἰ-
σθανθῶσι βαθμὸν τινα ψύχους, οἱ δὲ ἄνθρωποι
καὶ τὰ πλείστα τῶν τετραπόδων καὶ τῶν πτη-
νῶν οὐδὲν τοιοῦτον πάσχουσι καὶ ἂν ἀκόμη δρι-
μύτερον γείνῃ τὸ ψῦχος; Τίς ὁ λόγος δι' ὃν
ἐκεῖνα μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον θνήσκουσι, τού-
των δὲ διατηρεῖται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους, ὅφ' οὓς
καὶ κατὰ τὸ θέρος, ἡ ζωὴ;

Πρὸ τοῦ νάπαντῆσαι εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύ-
την ὁ Σπαλλανζάνης, ἀντεξετάζει, καὶ ἀμφισβη-
τεῖ τὴν γνώμην τοῦ Βυφφῶνος, ὅστις ἐδόξαζεν
ὅτι τὰ φωλοῦντα ζῶα εἶνε ψυχρόαιμα, ὡς
τοιαῦτα δὲ θεώρει καὶ τοὺς ἐλειοὺς καὶ τοὺς
ἀκανθοχοίρους καὶ τὰς νυκτερίδας καὶ τὰς
μαρμότας.

Τὰ ζῶα ταῦτα, εἶχεν εἰπεῖ ὁ μέγας φυσιο-
δίφης τῆς Γαλλίας, οὐδεμίαν ἔχουσι κατ' ἐαυ-
τὰ ἐσωτερικὴν θερμότητα, δὲν θερμαίνονται εἰ-
μὴ μόνον ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς θερμότητος,
ὥστε ἅμα ὁ χειμῶν προσεγγίσει ψυχραίνεται τὸ
αἷμα των ὅπως καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα. Τοῦτο δὲ
δὲν δύναται νὰ τὸ πάθωσι τὰ θερμόαιμα ζῶα,
διότι ταῦτα φέρουσι μεθ' ἐαυτῶν στοιχεῖα ἐσω-
τερικῆς ἢ ζωικῆς θερμότητος. Ἡ ψύχρανσις
δ' αὕτη τοῦ αἵματος ἐν τοῖς φωλοῦσι ζώοις
εἶνε ἡ αἰτία τῆς φωλείας των, διότι αὕτη κα-
θιστᾷ εἰς αὐτὰ ἀδύνατον τὴν χρῆσιν τῶν με-
λῶν καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν αἰσθήσεων· πι-
θανότατα δὲ, ὅταν φωλώσι, τὸ αἷμα δὲν κυ-
κλοφορεῖ εἰμὴ μόνον εἰς τὰ κυριώτερα τῶν αἰ-
ματοφόρων ἄγγείων.

Ἄλλ' ὁ Σπαλλανζάνης ἀπέδειξε διὰ τοῦ θερ-
μομέτρου ὅτι οἱ ἀκανθοχοίροι, αἱ νυκτερίδες καὶ
αἱ μαρμόται δὲν εἶνε ψυχρόαιμα, καὶ ὅμως τὰ
ζῶα ταῦτα, λέγει, φωλοῦσι, πάντων δὲ τῶν
φωλούντων τὸ αἷμα ἀποψυχροῦται. Δὲν ἠθέ-
λησεν ὅμως νὰ παραδεχθῇ ὁ Σπαλλανζάνης ὅτι
ἡ φωλεία εἶνε ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ψυχρά-
σεως τοῦ αἵματος. Κατ' αὐτὸν, ἡ φωλεία προέρ-
χεται μᾶλλον ἐκ τῆς ψυχράσεως τῶν στε-
ρεῶν μερῶν τοῦ σώματος.

Ἰνα ἀποδείξῃ ὅτι ἡ φωλεία δὲν εἶνε ἄμεσον
ἀποτέλεσμα τῆς τοῦ αἵματος ἀναψύξεως, ὁ
Σπαλλανζάνης ἔκαμε τὰ ἑξῆς πειράματα·

«Ἐθαψα, λέγει, βατράχους τινάς, ζωηρο-
τάτους πάντας, ἐν τῇ χιόνι, τοὺς μὲν ὅλως
ἀθίκτους, τῶν δὲ ἀφαιρέσας τὸ αἷμα· ἐφρόν-
τισα μάλιστα νὰ ποδιώξω αὐτὸ ἐκ τῆς καρδίας
καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων αἱματοφόρων ἄγγείων,
τὰ ὅποια ἦνοιξα. Μετὰ ὀκτὼ ἢ δέκα λεπτά
ἐξήγαγόν τινας ἐκ τῆς χιόνος, παρετήρησα δὲ
ὅτι καὶ οἱ ἔχοντες αἷμα καὶ οἱ στερούμενοι
αὐτοῦ ἦσαν εἰς τὴν αὐτὴν ἐξ ἴσου κατάστα-
σιν, δηλὸν ὅτι ἡμιθανεῖς ἂν καὶ ἦσαν ἐλευ-
θεροὶ πλέον, οὐδέτεροι προσεπάθουν νὰ φύγωσι.
Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἐξήγαγον ἄλλους,
ὧν ἐπίσης οἱ μὲν εἶχον ὑποστῇ τὴν ἀφαίμαξιν,
οἱ δὲ οὐ· πάντες δὲ μοι ἐφάνησαν πάλιν ἐξ ἴ-
σου ὑπὸ τοῦ ψύχους συνεσταλμένοι, ἀκίνητοι
καὶ σχεδὸν παγωμένοι. Ἐθῆκα αὐτοὺς πάλιν
εἰς τὴν χιόνα καὶ μετὰ τινάς ὥρας μετέφερον
αὐτοὺς εἰς θερμὸν μέρος, ἐπιμελῶς παρατηρῶν
τί ἄρα ἐμελλε νὰ συμβῇ. Μετ' οὐ πολὺ ἐμη-
κύνθησαν, ἦνοιξαν τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπήδησαν
καὶ ἤρχισαν νὰ τρέχωσι. Πάντες ἔκαμαν ἄνευ

οὐδεμιᾶς διαφορᾶς τὰς αὐτὰς κινήσεις. Καὶ
πάλιν τοὺς ἔθαψα, καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ φαινό-
μενα παρετήρησα. Παρετήρησα ταῦτοχρόνως
ὅτι οἱ καλούμενοι βάτραχοι τῶν δένδρων, οἱ
φρῦνοι, αἱ ἐνυδρὸι σαλαμάνδραι καταλαμβά-
νοντο ὑπὸ ληθαργίας ἅμα ἐξετίθεντο εἰς τὸ ψυ-
χος, εἴτε εἶχον αἷμα, εἴτε δὲν εἶχον, ἀνεζωογο-
νοῦντο δὲ ἅμα ἡσθάνοντο ἱκανὸν θάλασπον.

Ἡ συμφωνία τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων
μὲ ἀναγκάζει λοιπὸν νὰ εἰπῶ, προστίθωσιν ὁ
Σπαλλανζάνης, ὅτι παρὰ τοῖς ζώοις τούτοις ἡ
κατάπαυσις τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς κινήσεως
δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς τοῦ αἵματος ἀναψύ-
ξεως, διότι πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἐστεροῦντο αἷμα-
τος, οὔτε τῆς ἀνέσεως τῆς κυκλοφορίας τοῦ ὑ-
γροῦ τούτου· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὅθεν ἐπεταί
ὅτι ἡ ἀπονάρκωσις πρέπει νὰ προέρχεται μόνον
ἐκ τῶν στερεῶν μερῶν τοῦ σώματος, ἅτινα,
ἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ ψύχους παθαίνόμενα, μεταπί-
πτουσιν εἰς κατὰστασιν ἄλλην παρὰ τὴν φυσι-
κὴν αὐτῶν. Ἀλλὰ τίς ἡ νέα αὕτη κατὰστασις;
Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην νομίζω ὅτι δύναται
τις νάπαντῆσαι ἂν ἀπείδῃ εἰς τὰ φαινόμενα,
ἅτινα παρουσιάζουσι τὰ φωλοῦντα ἢ ἀπονάρ-
κούμενα ζῶα. Τὰ ζῶα δὴλα δὴ ταῦτα συστέλ-
λονται, οἱ μύωνες αὐτῶν ἀποβάλλουσι τὸ φυ-
σικόν των λύγισμα, σκληρύνονται καὶ τείνονται.
Ἡ δὲ συντονία αὕτη τῶν μυῶνων παραβλάπτει
τὴν ἐρεθιστικότητα αὐτῶν. Ἀλλὰ τῶν μυῶνων
ἡ ἐρεθιστικότης θεωρεῖται παρὰ πάντων ὡς ἡ
ἀρχὴ καὶ ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς παρὰ τοῖς ζώοις, ὁ
περὶ ἀλλότῳ δ' αὕτη ἐξασθενεῖται ὑπὸ τοῦ
ψύχους, ὅπερ ἐπιφέρει εἰς τὰ ζῶα τὰ εὐρισκό-
μενα εἰς ταπεινὴν θερμοκρασίαν ληθαργίαν
παρεμφερῆ πρὸς τὸν θάνατον.»

Προστίθωσιν ὁ Σπαλλανζάνης ὅτι ὁ βαθμὸς
τοῦ ψύχους, καθ' ὃν ἐπέρχεται ἡ ληθαργία τῶν
φρύνων, τῶν βατράχων καὶ τῶν σαλαμάνδρων,
συμπίπτει περίπου πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς θερμο-
κρασίας, καθ' ὃν πηγνύται τὸ ὕδωρ. Ἀναγνωρί-
ζει ὅτι πάντα τὰ ζῶα δὲν ἀπονάρκουνται κατὰ
τὸν αὐτὸν βαθμὸν ψύχους καὶ, κατ' αὐτὸν, ἡ
διαφορὰ αὕτη δὲν δύναται νὰ προέρχεται εἰμὴ
ἐκ τῆς ἐνυπαρχούσης ποικιλίας εἰς τὴν φύσιν
τῶν μυϊκῶν αὐτῶν ἰσθμῶν.

Ὁ σοφὸς ἰταλὸς φυσιοδίφης καταδείξας τὸ
ἐσφαλμένον τῆς γνώμης τοῦ Βυφφῶνος δὲν ἐξή-
γησεν οὐδ' αὐτὸς τὴν αἰτίαν τῆς φωλείας. Πε-
ριέγραψεν ἐν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὅποια
ἐπιφέρει ἐπὶ τῶν μυϊκῶν ἰσθμῶν τὸ ψῦχος καὶ οὐδὲν
πλέον· σημειώτεον δ' ὅτι ἡ συντονία τῶν μυῶ-
νων ἦν περιέγραψεν, ἀπαντᾷται μᾶλλον εἰς τὴν
ἐκ τοῦ ψύχους προσερχομένην ληθαργίαν παρὰ
εἰς τὴν κυρίως φωλείαν.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ψύχους ληθαργίαν, ὡς αὐ-
τὴν ἀπεκάλεσεν ὁ Μαγγίλης, πᾶσα ἀναπνοὴ
καταπαύει, δὲν γίνεται κατ' αὐτὴν οὔτε εἰς-

πνὴθ' ὀξυγόνου, οὐτε ἐκπνὸν ἀνθρακικοῦ ὀξέος· ἡ κυκλοφορία παντάπασιν σταματᾷ, ἡ τῶν μυῶ- νων ἐρεθιστικότης ἐξαφανίζεται, ἔπειτα παγί- νουσι τὰ ἄκρα καὶ μεταδίδεται βαθμὴδὸν τὸ πάγωμα εἰς τὰ κεντρικώτερα μέρη τοῦ σώμα- τος. Ἐνὶ λόγῳ πᾶσα ζωικὴ λειτουργία κατα- παύει.

Ἄν ἡ κατάσταση αὕτη ἐπὶ τινα χρόνον πα- ραταθῇ, μοιραίως καταλήγει εἰς τὸν θάνατον. Οὐδὲν τὸ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὐρισκόμενον ζῶον δύναται, χωρὶς παντάπασιν νάφωπνισθῇ, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν νάρκην ἢ εἰς τὴν κυρίως φωλεῖαν. Τούτου δ' ἀπόδειξις εἶνε ὅτι αἱ ἐν τεμαχίῳ πάγου νεκρωμένοι σαλαμάνδραι, ἐπανέρχονται εἰς τὴν ζῶν ἅμα ἐπανεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν ὑψηλότερα θερμοκρασία. Οὕτω πως δὲ μό- νον τὰ βατραχοειδῆ καὶ τὰ ἐρπετὰ παθαίνον- ται, ὡς ἀπέδειξαν τοῦ Ἐδουαρδὸς τὰ πειράματα, κυρωθέντα καὶ ὑπὸ ἄλλων πειραμάτων τοῦ Κ. Ρεγνώλτ. Ὅσοι ταπεινότεροι εἶνε ἡ ἐξωτερικὴ θερμοκρασία, τόσο ὀλιγώτερον ὀξυγόνον εἰσ- πνέουσι τὰ ζῶα ταῦτα, τόσο ὀλιγώτερον κατ' ἀ- κολουθίαν ἐσωτερικὸν θερμαντικὸν παράγουσιν ἵνα παλαίσωσι κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ψύχους. Διὰ τοῦτο τὰ βατραχοειδῆ ἐπιχωριάζουσι καθ' ὅλου εἰς τὰ θερμὰ κλίματα. Καὶ ἀπαντῶνται μὲν τινα εἰδὴ εἰς τὰς εὐκράτους χώρας, παντελῶς ὅμως στεροῦνται βατραχοειδῶν αἱ χῶραι αἱ παρὰ τοὺς πόλους.

ERNEST MENAULT.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

15.—Διὰ τί ἐπνομαζοῦσι τινὰ μὲν σώματα καλοὺς ἀγωγούς τοῦ θερμαντικοῦ ἢ θερμαγωγῆ, ἄλλα δὲ κακοὺς ἀγωγούς;

Διότι διὰ μὲν τῶν πρώτων τῶν θερμαγωγῶν εὐκόλως καὶ ταχέως διέρχεται τὸ θερμαντικόν, διὰ δὲ τῶν κακῶν ἀγωγῶν λίαν βραδέως. Ἐάν π. χ. κρατοῦντες ἀνὰ χεῖρας μίαν καρφίδα ἢ ἐν τεμαχίῳ μεταλλικοῦ νήματος (σύρματος) θερμάνωμεν τὸ ἄλλο ἄκρον εἰς τὴν φλόγα ἐνὸς λύχνου, ταχέως θὰ αἰσθανθῶμεν τὴν θερμότητα εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τὸ ὅποιον κρατοῦμεν. Διὰ τοῦτο ὅλα τὰ μέταλλα λέγονται καλοὶ ἀγωγοὶ τοῦ θερμαντικοῦ. Ἄν ἀπ' ἐναντίας λάβωμεν ἐν τεμαχίῳ ἐπίμηκες ἄνθρακος, δυνάμεθα ν' ἀνα- φλέξωμεν τὸ ἐν ἄκρον χωρὶς νὰ αἰσθανθῶμεν πολὺ θερμὸν τὸ ἄκρον τὸ ὅποιον κρατοῦμεν διὰ τῆς χειρός. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ μαγειρικὰ σκεῦη τὰ μεταλλικὰ ἔχουσι λαβὴν ἐκ ξύλου, διότι καὶ τὸ ξύλον εἶναι κακὸς ἀγωγὸς τοῦ θερ- μαντικοῦ.

Ἡ τέφρα (στάκτη) εἶναι ἐπίσης κακὸς ἀγω- γός· διότι δυνάμεθα καλύπτοντες τὴν χεῖρά μας

διὰ τέφρας νὰ μεταφέρωμεν ἐπ' αὐτῆς διαπύρους ἄνθρακας χωρὶς νὰ καῶμεν.

Τὰ μάλλινα ἐνδύματα (φανελλοὶ) μᾶς προφυ- λάττουσι τοῦ ψύχους, διότι ἐμποδίζουν τὴν θερμότητα τοῦ σώματος νὰ ἐξέλθῃ, καὶ εἶναι ἐπο- μένως κακοὶ ἀγωγοί.

Τὸ ἐξῆς ἐπίσης περίεργον πείραμα δεικνύει τὸ θερμαγωγὸν τῶν μετάλλων. Περιτυλίξατε καλῶς μίαν σφαῖραν ἐκ μολύβδου μὲ τεμαχίον μεταξωτοῦ ὑφάσματος, καὶ θέσατε αὐτὴν ἐν- τὸς τῆς φλογὸς λύχνου, ἢ ἐπὶ ἀνθράκων πεπυ- ρκτωμένων. Τὸ ὑφάσμα δὲν καίεται, διότι ὁ μό- λυβδος, ἄγων καλῶς τὴν θερμότητα, ἀπορροφᾷ ἀμέσως ὅλον τὸ θερμαντικόν, τὸ ὅποιον ἡ φλόξ μεταδίδει εἰς τὸ ὑφάσμα.

Διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς μέρος λίαν θερμὸν δὲν πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν γυμνοί, ἀπ' ἐναντίας πρέπει νὰ καλυφθῶμεν μὲ πολλὰ μάλλινα ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἐμποδίζουν τὴν ἐξωτερικὴν θερμότητα νὰ εἰσχωρήσῃ μέχρι τοῦ σώματός μας.

Καὶ αὐτὸς ὁ ἀὴρ εἶναι κακὸς ἀγωγός τοῦ θερ- μαντικοῦ. Διὰ τοῦτο τὰ ἐκ πτίλων (πουπουλῶν) σκεπάσματα τῆς νυκτὸς διατηροῦσι μεγάλην θερμότητα, διότι ὁ μεταξὺ τῶν πτίλων ἔγκε- κλεισμένος ἀὴρ ἐμποδίζει τὴν θερμότητα τοῦ σώματός μας νὰ διαφύγῃ.

ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Θέλετε νὰ γνωρίσετε τὸ μυστήριον τοῦ πλού- του καὶ τῆς δυνάμεως τῆς Ἀμερικῆς; λέγουσιν οἱ ΚΚ. Ἰουλίαν καὶ Βράνιγ, ἐν τῇ περὶ Ἑθνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐφημερίδι αὐτῶν—Μελετήσατε τοὺς ἀκολουθοῦντας ἀριθμούς·

Διὰ τὰ σχολεῖα	Διὰ τὴν ὑπόλοιπον ὑπε- ρσίαν τοῦ Κράτους
Μκίνη 805,369 δολλ.	403,601 δολλ.
Πενσυλβανία 5,460,495 »	3,853,336 »
Ὁχιο 4,816,495 »	2,978,995 »
Καλιφορνία 4,478,348 »	475,978 »
Νέα Ἰερσέη 4,343,358 »	472,815 »
Οὐϊσκονσὶν 4,774,473 »	946,519 »
Ἰλλινοῖς 6,438,884 »	4,062,525 »

Εἰς τὰ Κράτη ταῦτα τὸ σχολεῖον ἀπορροφᾷ μόνον τοῦ διπλάσιον καὶ τριπλάσιον μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ παρὰ ὅλα ὁμοῦ τὰ ὑπόλοι- πα ἔξοδα.

Κ.

Ὅταν τύχῃ νὰ φωραθῇ ἐπαίτων εἰς τὴν Ὀλ- λανδίαν ἄνθρωπος ῥωμαλέος καὶ δυνάμενος νὰ ἐργασθῇ, συλλαμβάνεται καὶ καταβιβάζεται εἰς βαθὺν φρέαρ, ἀνοίγουσι δὲ κρουρὸν, διὰ τοῦ ὁ-

ποίου ῥέει ὕδωρ ἐπ' αὐτοῦ. Ἄν ὁ δυστυχὴς δὲν σιφωνίζῃ (pomper) ἀκαταπαύστως, τάχιστα πνίγεται. Ἐν ᾧ δὲ οὗτος ἀγωνιᾷ, σοβαροὶ Ὀλ- λανδοὶ ἴστανται ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ φρέατος καὶ στοιχηματίζουσι. Στοιχηματίζω, λέγει ὁ εἷς, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε δειλὸς καὶ ἀκη- ρός· ὁ δὲ τὸν πνίξῃ τὸ ὕδωρ. Ὁ ἄλλος ὑποστη- ρίζει τὸ ἐναντίον. Τέλος, μετὰ τινος ὥρας ἐξά- γουσι τὸν ἐπαίτην ἡμιθανῆ καὶ τὸν ἀποπέμ- πουσιν, ἀφ' οὗ τῷ ἔδωκαν τὸ ὠφέλιμον τοῦτο μάθημα τοῦ ὅτι πρέπει νὰ ἐργάζεται.

ΠΟΘΕΝ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ Η ΛΕΞΙΣ BEBE

Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ὑπο- πτεύει καὶν ὅτι ἡ γαλλικὴ λέξις bébé (βρέφος) παράγεται ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ βάβιον.

Ὁ Φώτιος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὃν οἱ δυτικοὶ θεωροῦσιν ὡς τὸν αἴτιον τοῦ σχί- σματος, ἐν τινι σημειώσει περὶ τοῦ φιλοσόφου Ἑρμείου, λέγει ὅτι ὁ φιλόσοφος οὗτος εἶχεν ἀπο- κτήσῃ υἱὸν ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Λιδεσίας, ὃν αὕτη ὑπερηγάπα καὶ ἀπεκάλει παιδίον καὶ βά- βιον, ὑποκορίζουσα τὴν φωνήν· ἀλλὰ καὶ ἡ λέ- ξις αὕτη ἔχει συριακὴν τὴν καταγωγὴν, διότι, ὡς ὁ αὐτὸς Φώτιος ἀναφέρει, οἱ Σύροι, οἱ ἐν Ἀμασασὶ μάλιστα, βάβια καλοῦσι τὰ νεογνά παιδία, καὶ αὐτὰ τὰ μεράκια, ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῖς νομιζομένης Βαβίως Θεοῦ.

Περὶ δὲ τοῦ υἱοῦ τούτου τοῦ Ἑρμείου ἔλεγον ὅτι εἶχεν ἀναπτυχθῇ λίαν προώρως, καὶ ὅτι ἐν ἡλικίᾳ ἑπταμήνῳ ἀκούων τὴν μητέρα τοῦ ἀπο- καλοῦσαν αὐτὸν βάβιον, ἡγανάκτησε καὶ ἐπε- τίμησε τὸν παιδικὸν τοῦτον ὑποκορισμὸν, τὴν δὲ ἐπιτίμησιν τοῦ ταύτην ἐπρόφερε διηρθρω- μένην.

Μεθ' ὅλα ταῦτα τὸ τεράστιον τοῦτο παιδίον, μὴ ἀνεχόμενον τὴν ἐν σώματι ζῶν, ἐπτά ἐτῶν τοῦ βίου ἀπέστη· δηλαδὴ ἀπέθανε κατὰ τὸ ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ- τοκτόνησεν, ὡς ἡδύνατο νὰ ὑποπτεύσῃ τις ἐκ τῆς ῥητορικῆς τοῦ Φωτίου φράσεως. Τοῦτο δὲ δὲν εἶναι παντάπασιν θαυμαστὸν, διότι, ὡς κοι- νῶς πιστεύεται, τὰ λίαν πνευματώδη παιδία εἶναι καὶ ὀλιγόβια.

Μ.

ΟΙ ΔΥΟ ΤΥΦΛΟΙ ΚΑΙ Ο ΣΚΥΛΛΟΣ ΤΩΝ

Ἦσαν μίαν φορὰν δύο τυφλοὶ, τοὺς ὁποίους συνήνωσεν ἡ δυστυχία των. Ἐπήτουν λοιπὸν ὁμοῦ, εἷς δὲ καὶ ὁ αὐτὸς σκύλλος ἐχρησίμευεν ὡς ὁδηγός των.

Ἐσπέραν τινὰ, καθ' ἣν ἡρίθμουν ὅσα ἐσύ- ναν ἄπὸ τὴν ἐλεημοσύνην τῶν διαβατῶν, μι-

κρὸν τι νόμισμα ἐξέφυγεν ἀπὸ τοὺς δακτύλους των καὶ ἐνέπεσεν εἰς τὸ παρὰ τοὺς πόδας αὐ- τῶν ῥυάκιον.

— Σὺ εἶσαι ὁ αἴτιος τοῦ δυστυχήματος τού- του, εἶπεν ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν.

— Μὴ κατηγορῆς παρὰ τὸν ἑαυτὸν σου, ἀπήν- τησεν ὁ ἄλλος.

— Πῶς; Τολμᾷς λοιπὸν νὰ ἀρνηθῇς;

— Καὶ πῶς; Τολμᾷς νὰ ἐπιμένῃς;

Ἡ δὲ φιλονεικία ἐξήφθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ πρῶτος τυφλὸς εἶπε πρὸς τὸν δεύτερον:

— Ἀς χωρίσωμεν.

— Ἀς χωρίσωμεν, εἶπεν ὁ ἄλλος.

Καὶ ἔκαμαν θήματα τινα καὶ οἱ δύο, ἀλλ' ὁ μὲν ἐπρόσκοψεν εἰς λίθον, ὁ δὲ εἰς κορυμνὸν δένδρου.

— Ἐδῶ, Πιστέ!

— Πιστέ, ἐδῶ!

Ἐφώνησαν συγχρόνως καὶ οἱ δύο τυφλοὶ.

Ὁ Πιστὸς ἦτο ὁ σκύλλος των.

Τὸ πτωχὸν ζῶον, τὸ ὅποιον εἶχε λάβει τόσας θωπεῖας ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ ἐνὸς τυφλοῦ ὥσας καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ ἄλλου, δὲν ἤξευρεν εἰς ποῖον νὰ ὑπακούσῃ, καὶ ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ ὑλακὰς γοεράς.

Τότε οἱ δύο τυφλοὶ ἐζήτησαν ἀλλήλους ψη- λαφῶντες, ἐνηγαλίσθησαν σφικτὰ, καὶ ὅταν ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐφώνηζε Πιστέ, ὁ σκύλλος ἔδραμε πρὸς αὐτοὺς πλήρης χαρᾶς, καὶ ἔκτοτε πλέον οἱ τρεῖς φίλοι δὲν ἀπεχωρίσθησαν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὅποιον πολλὰ ὀλίγοι ἄνθρωποι εἶνε εὐχάριστοι εἰς τὴν συναναστροφὴν, εἶνε ὅτι ὁ καθείς δὲν προσέχει εἰς τὸ τί λέγει ὁ ἄλλος, ἀλλ' εἰς τὸ τί θὰ εἴπῃ αὐτός. (La Ro- chefoucauld.)

* * Τίμα τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν ἐσωτερι- κὴν αὐτῶν ἀξίαν, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ ἐνδυμα, ἢ τὸν βαθμὸν, ὃν τινα φέρουσι. Μάθε, ὅτι πολλὰ- κίς ἀληθῶς βασιλικὴ καρδία πάλαι ὑπὸ τὰ πε- νιχρὰ τοῦ πτωχοῦ ἐνδύματα, πλείστους δὲ πο- ταποὺς καλύπτει ἡ τοῦ μεγαλείου πορφύ- ρα. (Zschokke.)

* * Τὸ ἀκριβὲς ἐκπληροῦν τὸ ἐκάστη ἐπιβαλ- λόμενον ἔργον εἶνε μέγιστον καθήκον, σῶζον καὶ οἰκογενεῖας καὶ πόλεις. (Α. Σ. Μαυροκορδάτος.)

* * Δὲν ἐπισφραγεῖ τις φιλοφρονηματα εἰμὴ πρὸς τὰς κυρίας, αἵτινες οὐδενὸς αὐτῶν εἶνε ἄ- ξιαι. Ἡ λεπτοτέρα φιλοφροσύνη πρὸς γυναῖκα διακεκριμένην, εἶνε τὸ νὰ δείξῃ τις σέβας καὶ συγκίνησιν ἐνώπιόν της. (Mme Bachli.)

* * Ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τετράποδόν τι (ὁ κύων λόγου χάριν), ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν λείπει τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἡ φωνή, διὰ νὰ γενῇ εὐάρεστος σύντροφος· ὑπάρχει δὲ καὶ δίποδόν τι, ἀπὸ τοῦ

δοπίου δὲν λείπει τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἡ σιωπὴ, ὅπως γενῇ ὑποφερτὸς σύντροφος.

* * * "Ὅστις, προκειμένου περὶ τιμῆς, ἔχει ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ συμβουλὰς, ἐγγίζει πολὺ εἰς τὸ νὰ μὴ τὰς ἀκολουθήσῃ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὰ ἐκ καουτσού ἐνδύματα.

Τὰ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμιος (καουτσού) ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα διὰ τὸ ἀδιάβροχον αὐτῶν, εἰσὶ χρησιμώτατα τοῖς ἀνθρώποις. Ὑπὸ ὑγιεινῇ ὁμῶς ἔποψιν ἡ χρῆσις τῶν ἐνδυμάτων τούτων δὲν εἶναι παντελῶς ἀβλαβής· διότι οὐ μόνον παρακωλύουσι ταῦτα καθὸ ἀδιάπνευστα τὴν τοῦ σώματος ἄδελον διαπνοήν, ἥς ἡ ἐλευθέρα λειτουργία εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς τὴν εὐεξίαν παντὸς ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκθέτουσι τοὺς ποιούμενους χρῆσιν τούτων εἰς τὸν κίνδυνον, συγχῶν ψύξεων, ἔνεκα τῆς ταχείας καὶ ὑπερβολικῆς θερμότητος ἣν προξενοῦσι. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι πρὸς καθημερινὴν μὲν χρῆσιν τὰ ἐνδύματα ταῦτα εἶναι ἀκατάλληλα ὡς ἐπιβλαβή· ὁσάκις δέ τις ἐξ ἀνάγκης ποιεῖται χρῆσιν τούτων ἀπαιτοῦνται προφυλάξεις τινές, ἃς οὐδέποτε δεόν νὰ ἀμελῇ. Οὕτω π. χ. ὅταν τις περιπατήσῃ ἐπὶ πολὺ φέρων ὑποδήματα ἐκ καουτσού καὶ μετὰ ταῦτα πρόκειται νὰ μείνῃ ἐπὶ τινα χρόνον εἰς μέρος τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος εἶναι ψυχρὸν ἢ ὑγρὸν, ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας ἢ προδόμου λ. χ., δὲν πρέπει νὰ ἐκβάλλῃ ἀμέσως τὰ ὑποδήματα ταῦτα· διότι καταψύχονται αἰφνιδίως ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ μαρμαρίνου ἐδάφους οἱ θερμοὶ αὐτοῦ πόδες καὶ οὕτω δύναται νὰ ἐπέλθῃ αὐτῷ βλάβη. Ὁμοίως μετὰ προφυλάξεων δεόν νὰ ἀφαιρῇ τις τὸν ἐκ καουτσού ἐπενδύτην (κοινῶς μουςαμῆ), ὁσάκις ποιεῖται χρῆσιν τούτου κατὰ τῆς βροχῆς, καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπὶ θέρους· διότι θερμότατος ὢν, εὐκόλως δύναται νὰ καταψυχθῇ.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Καθαρισμὸς λαμπῶν.

"Ὅρος ἀπαρχίτητος καλοῦ φωτισμοῦ εἶνε ὁ μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας καθαρισμὸς τῶν λαμπῶν, ὅστις δεόν νὰ γίνεται καθ' ἐκάστην οὕτως, ὥστε νὰ διατελῶσιν αὗται διαρκῶς καθαραί.

Ὁ ὑπηρετὴς, εἰς ὃν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ἐργασία αὕτη, πρέπει νὰ ἔχῃ μικρὸν κιβώτιον, ἐν τὸς τοῦ ὁποίου νὰ ὑπάρχωσιν ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς καθαρισμὸν τῶν λαμπῶν.

Αἱ λάμπαι (ἐννοοῦμεν τὰς τοῦ πετρελαίου, ὧν κυρίως γίνεται χρῆσις ἐν Ἑλλάδι), πρέπει νὰ λύωνται μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ πλύνωνται,

ἐσωτερικῶς διὰ σάπωνος. Ἡ ὀρυαλλίς, τουτέστι τὸ φιλίλιον αὐτῶν, πρέπει νὰ κόπτεται ὁμοίως καὶ ἐξίσου πανταχοῦ, τὰ δὲ ἀποκοπτόμενα αὐτοῦ τεμάχια νὰ μὴ πίπτωσιν ἐντὸς τῆς λάμπας· πρὸς τοῦτο χρειάζεται κοπτερόν καὶ λίαν καθαρὸν ψαλίδιον, ἐξ ἐκείνων ἅτινα πωλοῦσιν οἱ λαμποπωλαί. Τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῆς λάμπας πρέπει νὰ προφυλάττεται ὅσον ἐνεστὶν ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ καὶ νὰ σφουγγίζεται λίαν ἐπιμελῶς. Ἐνόσω δὲν γίνεται χρῆσις τῆς λάμπας, καλὸν εἶνε νὰ καλύπτεται ἡ παρὰ τὸν στρόφιγγα ὀπή διὰ χάρτου, ὅπως ἐμποδίζεται ἡ εἴσοδος τοῦ κονιορτοῦ. Οἱ ὑέλινοι σωλῆνες καὶ αἱ σφαῖραι πλύνονται διὰ στακτῆς (ἀλισιβάς) ἢ διὰ διαλύσεως ποτάσσης (ἢ σόδας) ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος.

"Ὅταν λάμπα ἐλαίου ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἄχρηστος καὶ πλήρης ἐλαίου, τὸ ἔλαιον πηγνυται, φράττει τὸν σωλῆνα, ἐμποδίζει τὸ ἐλατήριον καὶ δυσκολεύει τὴν ἐνέργειαν τῆς λάμπας. Τότε πρέπει νὰ κενωθῇ τὸ παλαιὸν ἔλαιον ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον, νὰ πληρωθῇ ἡ λάμπα διὰ νέου ἐλαίου, καὶ νὰ τεθῇ συγχρόνως τὸ ἐλατήριόν της εἰς κίνησιν. Ἀφοῦ δὲ τὸ ἔλαιον τοῦτο κυκλοφορήσῃ ἐπὶ τινα χρόνον ἐντὸς τῆς λάμπας, τότε πρέπει αὕτη νὰ κενωθῇ καὶ ν' ἀφελθῇ ἀνεστραμμένη ἵνα ἐντελῶς ἀποστάξῃ. Ἡ ἐργασία αὕτη ἀρκεῖ πολλάκις ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν λάμπαν εἰς τὴν καλὴν αὐτῆς κατάστασιν· ἐν ἐναντίᾳ ὁμῶς περιπτώσει πρέπει νὰ δοθῇ πρὸς ἐπιδιόρθωσιν εἰς τὸν εἰδικὸν τεχνίτην.

Αἱ τοῦ ἐλαίου λάμπαι μετὰ δυσκολίας φέγγουσιν ἐν Ἑλλάδι, ὁσάκις μάλιστα τὸ ἔλαιον ἦνε νέον καὶ δὲν ἦνε ἀρκούντως κατακαοισμένον, διότι ἐν γένει τὰ ἑλληνικὰ ἔλαια δὲν εἶνε κατάλληλα πρὸς φωτισμόν. Δυνάμεθα ὁμῶς νὰ μεταχειρισθῶμεν πρὸς φωτισμόν τὸ ἐκ σπερμάτων τῆς ἐλαιοφόρου βουνιάδος (γογγυλίου) ἔλαιον, τὸ ὑπὸ τῶν γάλλων ὀνομαζόμενον huile de Colza, ὅπερ ἐν Εὐρώπῃ εἶνε καὶ εὐθηνώτερον καὶ προσφορώτερον, ὡς τεχνικώτερον παρεσκευασμένον. Τοιοῦτον ἔλαιον, ὡς γνωστὸν, δὲν κατασκευάζεται ἐν Ἑλλάδι, ἡ δὲ τιμὴ του ἐνταῦθα εἶνε ἀνωτέρα τῆς τοῦ κοινοῦ ἐλαίου, ὡς ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς του ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΤΝΩΣΕΙΣ

Φυσικὸν βαρόμετρον.

"Ὅταν τὸ ἄνθος τῆς ἀναγγαλίδος ἦνε ἐντελῶς ἠνεωγμένον, δὲν θὰ θρέξῃ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Τὸ τριφύλλιον συστέλλει τὰ φύλλα του ὅταν ἐπίκειται θύελλα. Τὸ λείριον καὶ τινα ἄλλα κίτρινα ἄνθη κλείονται ὅταν πλησιάσῃ βροχή. Ἡ ξοινήθρα διπλόνει τὰ φύλλα της πάντοτε πρὸ τῆς καταιγίδος.